

Herning Gymnasium

60 år · 1983

Udgivet i anledning af Gymnasiets 60 års fødselsdag

Bogen er udgivet i anledning af
Herning Gymnasiums 60 års jubilæum
den 14. august 1983.
Sat med Linotype Garamond og
trykt i offset hos Broløs, Gjellerup, Herning

Omslagsfoto: Knud E. Skou

Indhold

Forord
Af rektor E. Dreyer

Elevernes stemme
Indledning og forord
Af lektor E. Merrill

Afsluttende udtalelse

E BINDSTOUW-
Af lektor E. Merrill

SPECTACLE – st
Af direktør, cand. o

SPECTACLE 194
Af afdelingschef K

Pigerne og skolebl
Af lektor E. Merrill

Redaktør med huk
Af lærer, forfatter

Studentikos humor
slutningen af 1960
Af ekstern lektor v

»SKOLEBLAD« (O
Af sygeplejerske O

»PSST!« (1975-197
Af lærer Ulla Nyg

Indhold

Forord	7
<i>Af rektor E. Dreyer Jørgensen</i>	

I

Elevernes stemme på Herning Gymnasium. Indledning og forbindende tekst	11
<i>Af lektor E. Merrild</i>	
Afsluttende uhøjtideligt efterskrift	23
E BINDSTOUW-POSTEN (1925) og TÆLLEPRÅSEN (1927)	25
<i>Af lektor E. Merrild</i>	
SPECTACLE – starten og de første år (1938 ff)	27
<i>Af direktør, cand. oecon. Erik Krogstrup</i>	
SPECTACLE 1943	32
<i>Af afdelingschef Kristian Kjær</i>	
Pigerne og skolebladene	34
<i>Af lektor E. Merrild</i>	
Redaktør med hukommelsestab (1956-1957)	36
<i>Af lærer, forfatter Kurt H. Juul</i>	
Studentikos humor, interessekamp og LSD – SPECTACLE i slutningen af 1960'erne	38
<i>Af ekstern lektor ved Århus Universitet Kim Schrøder</i>	
»SKOLEBLAD« (1973-1974)	44
<i>Af sygeplejerske Ole Bisgaard</i>	
»PSST!« (1975-1976)	45
<i>Af lærer Ulla Nygaard (f. Kronborg)</i>	

Om skolebladet OPINIONs begyndelse (1976) 47
Af journalist Anders-Peter Mathiasen

OPINION '80-'83 50
Af Martin Tønner, student fra 1983

II

Elevforeningen. Præsentation og forbindende tekst 54
Ved lektor Frede Jensen

Æ BINDSTOUW, en skoleforening (1930ff) 55
Af forfatteren Ellen Bjørnstad (f. Jespersen)

Some of Those Days! 59
Af universitetslektor ved Århus Universitet Niels Lyhne

Brudstykke af en landsbypræsts dagbog (1956) 64
Af sognepræst Folmer E. Johansen

Æ B (1969-1971). Visioner 67
*Af viceforstander ved Den rejsende Højskole i Tvind
Jytte Martinussen*

De sidste år 69
Af Lene Damgaard og Hanne Refshammer, elever i 3. g

Forord

Dette lille hæfte udgivet den 14. august i år fylder 140 år. Jubilæum, er det dog en stor dag til at fejre, og et nedslagsvejr markeret på forskellig vis.

Men den egentlige historie er skrevet to kapitler af skoleforeningens, mens redaktionen kan berette om deres egne oplevelser.

En lang række lokalt beredvilligt imødekommet sendt skildringer, hver af sine de tekster er skrevet af lektor Frede Jensen (eller er trykt uændrede efter hans død).

Den opmærksomme vil teksterne sammenlignes i deres ofte selvbiografiske typer, og da skolen i sig selv er et samfund, vil hæftet være en tidshistorie.

Historien afsluttes med en fuldstændighed – at have skolehistorie.

Forord

Dette lille hæfte udgives i anledning af, at Herning Gymnasium den 14. august i år fylder 60 år. Skønt det således ikke er et egentligt jubilæum, er det dog en rund fødselsdag, som der kan være god grund til at fejre, og et nedsat festudvalg har da også sørget for, at dagen bliver markeret på forskellig vis.

Men den egentlige årsag til hæftets fremkomst er ønsket om at få skrevet to kapitler af skolens interne historie, skolebladets og elevforeningens, mens redaktører og foreningsformænd endnu lever og kan berette om deres og kammeraternes meriter.

En lang række lokalhistorikere, som vi vel tør kalde dem, har beredvilligt imødekommet redaktionsudvalgets opfordring og har sendt skildringer, hver fra sin funktionstid. Indledning og forbindende tekster er skrevet af lektor E. Merrild (skolebladets historie) og lektor Frede Jensen (elevforeningens historie), og de modtagne bidrag er trykt uændrede efter manuskript.

Den opmærksomme læser vil derfor få et tredobbelt udbytte: Dels vil teksterne sammenlagt fortælle den ønskede historie, dels giver de i deres ofte selvbiografiske form et billede af skiftende tiders elevtyper, og da skolen jo på mange måder genspejler det omgivende samfund, vil hæftet endelig også kunne læses som et lille stykke nutidshistorie.

Historien afsluttes aldrig, men vi håber – uden at gøre krav på fuldstændighed – at have givet næste generation et grundlag for videre skolehistorie.

Herning, i august 1983

E. DREYER JØRGENSEN

I

Elevbladene gennem tiderne

Elevernes stemme på Herning Gymnasium

ved lektor Erik Merrild

Når man kender elevens kvaler med at få skrevet et par sider sammen til en dansk stil, kan man nok undre sig over, hvad det er, der får dem til frivilligt at påtage sig besværet med at udgive et skoleblad. Stoffet skal skrives, inddrives og redigeres, annoncer skal skaffes, bladet sendes til trykning til tiden, inden det kan kastes for et publikum, der er mindst lige så kritisk som nogen dansklærer.

Een bevæggrund kan være den søde skrivekløe. Selv om emnet for en dansk stil ikke udløser den, kan den udmærket ligge der med sit krav. At skrive bare for at skrive! Oh, den kildrende fryd ved udsigten til at se egne tankemættede og følelsesladede ord omsat til tryksværte! Lysten ved at boltre sig i den særlige gymnasiaststil med masser af anførselstegn, der skal udtrykke drøbende ironi, og rækker af udråbstegn, der markerer lige så mange slag i hovedet på et elendigt offer.

Denne stil er velegnet til meget af det underholdende stof, som et skoleblad må bringe. Ikke mindst Den blå bog, hvor der holdtes klassisk revy over kammeraterne i 3.g; vel nok de sider, man først har slået op på, når et nyt nummer udkom. Den blå bog kom første gang i 1947 og holdt sig i mange år som bestseller. I 1963 finder man følgende dom om Den blå bog:

Det sted, hvor der samles mest muligt sludder på mindst mulig plads.

Men straks lyder der et ramaskrig: Rør ikke ved Den blå bog! Lærerne fik deres Blå bog 1975, men det betyder ikke, at de tidligere var gået ram forbi.

Gang på gang udkæmpes der en dyst om, hvem der er de mest foragtelige, de sproglige eller matematikerne.

De sproglige læser Goethe, og så oven i købet på tysk. Kan du tænke dig noget værre? Manden er jo død for længe siden.

Den sproglige svarer og

siger til den stakkels nar,

der uden savn går ham forbi:

Her hviler verdens største geni!

og der går verdens mindste!

Engang svinger de herrer humanister sig op til at omtale matematikerne som *dette udskud af samfundet*. I det hele taget var man ikke sart i sine polemiske udfald. Man skylder hinanden for *savlende vrøvl og bebændige bagholdsangreb*. Vi skal op i 60-erne, før rektor og lærerne bliver udsat for injurierende omtale! Ikke at lærerne har været fredede før 60-erne. Tværtimod var navnlig redaktørerne fra de første årgange af SPECTACLE mestre i at gå i hvert fald til stregen, men det er så udførligt omtalt ved tidligere lejligheder, at der her skal afstås fra tilsætning af disse krydderier. Man overholdt dog altid formaliteterne; lærerne var udstyret med et Hr. eller Fru/Erk. Senere blev der gjort indhug i titulaturen. Hr.'et brugtes efterhånden nærmest som en hån. Også efternavnet blev nedslidt, så nu kendes i hvert fald de kvindelige lærere kun ved deres fornavn.

Også skolekomedier, foredrag, arrangementer i fællestimerne o.s.v. måtte finde sig i nedsablende kritik. *Hvorfor F — — skal man nu igen spille Holberg?* Han er jo også død! Altså: Aldrig mere Holberg! Måske vil så en anden kræve, at man altid skal spille Holberg, for det synes at være praksis i et skoleblad, at eet outreret synspunkt fremkalder et lige så outreret modstykke.

At informere om alt, hvad der foregår på skolen, give mere eller mindre nøgterne oplysninger, som normalt ikke indbyder til stilistisk akrobatik, er en naturlig del af et skoleblads opgave. Man giver meddelelser om alt, lige fra et møde i en frimærkeklub til oprettelsen af en afdeling af kampagne mod atombomben. Ikke mindst sporten skal have plads, og her kan lokalpatriotismen få lov at brede sig, i stolthed over en Holst Sørensens og en Kristian Kjærs rekorder. Heltene hyldes endda på hexametre. Når man blader i SPECTACLE fra 40-erne, kan man få indtryk af, at Herning Gymnasium var en idrætshøjskole.

Ved siden af den rent underholdende og nyhedsformidlende virksomhed har skolebladene også haft en oplysende funktion. I flæng kan nævnes emner som Århus universitet, Landbohøjskolen, Polyteknisk Lærestalt, det økonomiske studium, græsk oldtid, eksistensfilosofi (først lånt fra prof. Sløk, senere skrevet af en elev), relativitetsteori, reaktionsflyvemaskiner (jetjagere), van Gogh, Schiller, Frøslev (efter 1945), narkotika (1. gang 1954! I 1978 går en elev ind for fri hash). Det er påfaldende, at disse artikler, der er holdt i en objektiv form, findes i den første halvdel af skolens liv, mens holdningen senere bliver mere og mere personligt engageret. I 1978 indfører OPINION kronikken,

men den har ikke det sa
En af dem er skrevet
siger: *Ingen julenisse?*

Enhver Redaktion r
kulturelle ambitioner.
Digtene kan dels være
grundlag af eller på t
bildende kunstnere, n
digte f.eks. af Kumb
Petersen, der nok har
siet. Også Nis Peterse
(nov. 1940). Redaktio
forhadte kommentare

*Vi har bedt Forfattu
og har modtaget følge*

*At Herning
rimer paa Ternin
har Fanden betre
Men, naar Herr
rimer paa Gerni
er Adressen: pr.*

*Vi henleder Læser
hic Rhodos, hic salta
nu og her, hvad du k
hvor en Mand i Ro
umaadelig højt. en aj
staaende Sætning.*

I 1951 forsøgte en a
hentet fra heretikern
dunkle digte latterlig
begrebet kendtes, og
*Vi andre dødelige, so
artikler over eller l*

Regelmæssigt dyste
kunst, klassisk musik

men den har ikke det saglige og tit lidt kedelige præg som andre avisers. En af dem er skrevet af julenissen (det er ikke Søren Nissen!). Han siger: *Ingen julenisse? – Jo, han lever, og han vil altid leve.*

Enhver Redaktion med respekt for sig selv og sin mission har også kulturelle ambitioner. Det hænder, at læsere forlanger digte i bladet. Digtene kan dels være af egen tilvirkning, og det ses. H. G. har – på grundlag af eller på trods af undervisningen – fostret musikere og bildende kunstnere, men vist ingen poeter. Dels har man lånt lystige digte f.eks. af Kumbel og Halfdan Rasmussen, dels alvorlige af Nis Petersen, der nok har lokal tilknytning, men ikke har gået på gymnasiet. Også Nis Petersens fætter Kaj Munk har rimet til SPECTACLE (nov. 1940). Redaktionen har taget ved lære af Dansk Lærereforeningens forhadte kommentarer.

Vi har bedt Forfatteren Kaj Munk om et lille Bidrag til »Spectacle« og har modtaget følgende:

At Herning

rimer paa Terning,

har Fanden betroet os.

Men, naar Herning

rimer paa Gerning,

er Adressen: pr. Rhodos.

Vi henleder Læsernes Opmærksomhed paa det græske Ordsprog »hic Rhodos, hic salta«?: her er Rhodos, her skal du springe, eller: vis nu og her, hvad du kan. Ordsproget stammer fra en af Æsops Taler, hvor en Mand i Rom praler med, at han i Rhodos har sprunget umaadelig højt. en af Tilhørerne slaar da i Jorden og fremsiger ovenstaaende Sætning.

I 1951 forsøgte en avanceret lyrikdyrker at indføre »månedens digt«, hentet fra heretikernes kreds, men han kom til at føle sig selv og de dunkle digte latterliggjort. Ordet 'finkultur' brugtes ikke endnu, men begrebet kendtes, og dets dyrkere kaldtes kultursnobber:

Vi andre dødelige, som ikke er så åndshøjnede, vi springer helst de artikler over eller læser dem af pligt, for de interesserer os ikke nok.

Regelmæssigt dystes der kraftigt om naturalisme contra abstrakt kunst, klassisk musik contra jazz, rock og pop. Det skær af frelstthed,

som let falder over den »langhårede« musik (og det var dengang den klassiske!), udæsker til spot:

Der synes i visse kultursnobbede kredse (herunder gymnasier) – at brede sig en forpigget stemning mod populær musik, ofte forkortet til pop. – Hvad nytter det at blive overfyldt med klassisk musik (også kaldet begravelsesmusik), når man falder i søvn.

Selv den hedeste jazz-fan (det ord kendtes heller ikke dengang) må dog indrømme, at der er grænser for jazzens velsignelsesrige indflydelse.

Kan boogie-woogie frelse verden? spørger een og svarer selv: *Det kan den næppe, men den kan gøre livet lysere for en gymnasist.*

Hvad kan da frelse Verden? Kristelig Gymnasiastbevægelse, som er meget aktiv på H. G., hævder, at det kan kun religionen. K. G. gør med stor iver opmærksom på sin eksistens og beretter udførligt om sine aktiviteter. Een af de religiøse debatter kan følges i nogle numre fra 1943, altså fra besættelsestiden. Krigens rædsler havde naturligt nok rystet nogles tro på en god og retfærdig gud, og SPECTACLE bragte også atheistiske indlæg, f.eks.:

I F.D.F. hører man om, hvorledes Englene beskærmer os om natten o.s.v. I den Alder sluger man desværre den Slags Eventyr som varmt Wienerbrød. I Dag ser man, hvorledes Millionbyer bliver udsløttet af Bomberegneren. Det er, som om Englene flygter for deres moderne Kollega. Nej, vi tror ikke på Eventyr. Vi er blevet Realister.

Lidt senere hedder det:

De fleste Mennesker hopper direkte ind i Kristendommen, og det er også det letteste.

De er opdraget under diktatur og har fået deres tankegang ensrettet, siges det.

Aandsfrihed og Kristendom kan ikke forenes, konkluderer han.

Hvis man er virkelig Kristen, maa man uden at tage Hensyn til

Midlerne omvende saa mange som muligt.

Påstanden om ungdommens manglende interesse for politik og religion modbevistes af, at selv i Frikvartererne diskuteredes Indlæggene ivrigt. (om politik se nedenfor). En anden virkning af de anstødelige artikler var, at fire annoncører opsagde deres annoncer. *En af d'Herrerr kaldte endda vor Diskussion – det Onde.*

Senere gik det mere fredeligt til, og der var ikke tale om forhånelse, endsige forfølgelse af den tapre lille skare. *Bør konfirmationen afskaffes?* lyder den provokatoriske overskrift til en artikel, som udløser

heftig diskussion. Men u mødes i det synspunkt, forurening af konfirmationsbevægelse, (KG) skriver påstås,

at K. G. ikke har sin noget ud af de mang

Hvordan en sådan diskussion batmøde mellem Æ. B. Emnet var: Kan enhver hævdede, at

det kan man simpelthen tro.

Det vakte modsigelse, men viste det sig, at alle var enige. Gud' kunne udlægges på man kunne gå over til ka

Kan politikerne frelse v ske interesse og aktivitet udenfor måtte give efter tid, før det tog rigtig fat Det var i slutningen af 30 men man spejder forgæves hører ikke ulven glamme småkrige, der optog sine udvalgte lærere.

Pludselig i septemberr

Mens disse Linier sk

Mennesker... Frede

det er fantastisk Op

Da bladet udkom den 4.

Lederskribenten indser i

det Europa, vi lever

det afgørende Ord,

og hans sidste sætning ly

Skaf os et betryggen

Ikke alle var enige med ha

pen, men hans standpur

I de følgende tilgænge

heftig diskussion. Men uenigheden er ikke særlig stor, for alle kan mødes i det synspunkt, at det, der bør afskaffes, er den verdslige forurening af konfirmationen. *Der er mange, der rakker ned på denne bevægelse, (KG) skriver en, og det er da rigtigt, at det andetsteds påstås,*

at K. G. ikke har sin berettigelse her på skolen, fordi ingen får noget ud af de mange diskussioner.

Hvordan en sådan diskussion forløb, fremgår af referatet af et debatmøde mellem Æ. B. og K. G. med to kirkefolk som indledere. Emnet var: Kan enhver blive salig i sin tro? Og den ene indleder hævdede, at

det kan man simpelthen ikke, man kan kun blive salig i den kristne tro.

Det vakte modsigelse, men da man havde vendt og drejet ordet 'salig', viste det sig, at alle var enige. Også ordet 'frygte' i udtrykket 'at frygte Gud' kunne udlægges på forskellig måde, så det blev også klaret, og man kunne gå over til kaffen og wienerbrødet.

Kan politikerne frelse verden? Hvordan stod det til med den politiske interesse og aktivitet på H. G.? Det er klart, at bølgerne fra verden udenfor måtte give efterdønninger i et skoleblad. Men det varede en tid, før det tog rigtig fat.

Det var i slutningen af 30-erne, SPECTACLE begyndte at udkomme, men man spejder forgæves efter en registrering af tordenen i syd. Man hører ikke ulven glamme. Der rådede en sorgløs tilstand, og de eneste småkrige, der optog sindene, udkæmpedes på bladets bagside mod udvalgte lærere.

Pludselig i septemhernummeret gøres der anskrig:

Mens disse Linier skrives, har Krigsfrygten sit Tag i Millioner af Mennesker . . . Freden hænger i Øjeblikket i en Traad saa tynd, at det er fantastisk Optimisme at tro, at den endnu kan reddes.

Da bladet udkom den 4. sept., var tråden bristet og krigen en realitet. Lederskribenten indser realistisk, at

det Europa, vi lever i i Dag, er en Verdensdel, hvor Magten har det afgørende Ord,

og hans sidste sætning lyder:

Skaf os et betryggende Forsvar.

Ikke alle var enige med ham i, at Danmark skulle blande sig i magtkampen, men hans standpunkt var klart.

I de følgende tilgængelige numre – ikke et ord om krigen, ikke eet

forsøg på at forklare nazismens fremkomst eller analysere dens væsen. Ikke dengang – og egentlig heller ikke siden. Dengang var der ingen »Tidens stemme«, og historielærerne har vel bestræbt sig på at undervise »objektivt«, hvis lærestoffet da var nået frem til det, der dengang var nutiden.

Det næste chok kom den 9. april 1940. Nu var Danmark besat, og fra nu af ændrede SPECTACLE fuldstændig karakter, Det første nummer under besættelsen begynder med en artikel om Græsk Oldtid, men linien føres frem til *vort kære gamle Danmark*. Det er nu de nationale strenge, der anslås, og en hidtil ukendt patetisk stil holder sit indtog.

Nu hedder Partiet Danmark, og op om det slutter Ungdommen sig uden visse Smaapartiers falske Lokketoner (1943).

Med *de falske Lokketoner* sigtes der vel på Fritz Clausen, men disse *Smaapartier* kan også være et hib til studiegruppen 'Liberale Gymnasiaster', der anklagedes for at være politisk (!) og at følge *Parolen fra den liberale, akademiske Ungdom i Slutningen af forrige Aarhundrede* (med deres egne ord). Et formidlende standpunkt i diskussionen om Danmark i fremtiden indtog flg. indlæg:

Lige som Liberalismens Baand vilde være alt for løse, er Socialismens lidt for stramme.

Man drømte også om Det forenede Norden efter krigen, *saaledes at Udlandet i saavel Krig som Fred kun træffer os (de nordiske folk, red.) som een Blok.*

En lærer advarer dog mod

Agitation for national og militær Selvtilstrækkelighed, som Norden over praktiseres af selvbestaltede Profeter.

Ikke alle deltog i diskussionen, som det fremgår af følgende indlæg, som finder det

forfærdende, at der blandt danske Gymnasiaster findes nogle, der er så politisk indifferente, at de er fuldstændig ligeglade med alle Samfundsspørgsmaal og blot tænker paa at mæje sig ud, saa de kan vække Opsigt blandt andre lige saa tomhjernede Individider.

Men alle var fælles om den nationale tone. Det er vel først den bagklogge, der kan se, at redaktionen har brændt sig lidt ved at anføre følgende citat:

Sand Fædrelandskærlighed bestaar i en Samling af de Kræfter, der har til Formaal at føre den danske Nation fremad mod stedse større Fuldkommenhed og Lykke.

Det lyder godt, men redaktionen var nok ikke klar over, at det var skrevet af en kendt, nazistisk ritmester.

Humoren var dog i

Efter krigens Rag
eller endnu værre –
Og hvordan kunne
mist' følgende smuk

*Hvis der findes
min eneste Bøn
opstaa Partier,
altoverskyggende
Land, sprænge
kan administrere
Maade.*

Han var forud for sin
idealistiske mennesk
Tanken greb også fo
'Mundialisering' af l
skal forstås herved,
Verdensterritorium.

*Jeg tror personli
sig om, stemme*

Men verden gik ar
Begyndelsen var gjø
tilslutning. Bemærk
venhed overhovedet
stod på, hverken for
pagten, Marshallplai
abstrakt, åndeligt pla
igen over tidens ma
Opsendelsen af den
gelse, og mens nedl
bemærket af SPECT
militære og 'civile' fa
viden og teknik.

En modig mand r

*Vi burde have l
fare og i stedet*

Humoren var dog ikke glemt, og livet skulle jo gå sin gang.

Efter krigens Ragnarok var de fleste enige om, at noget lignende – eller endnu værre – ikke måtte ske. Men hvordan kunne det undgås? Og hvordan kunne verden gøres bedre? Allerede 1946 havde 'Optimist' følgende smukke vision:

Hvis der findes almægtige Magter, som man kan bede til, da skal min eneste Bøn tidligt og silde være denne: Lad i Alverdens Lande opstaa Partier, hvis eneste Program det maa være at løse denne altoverskyggende Opgave. Lad dem vokse sig store i hvert sit Land, sprænge alle Grænser og danne et Verdenssamfund, som kan administrere Menneskehedens ufattelige Rigdomme paa rette Maade.

Han var forud for sin tid. I 1952, altså i den kolde krigs tid, opstod hos idealistiske mennesker tanken om et verdenssamfund, Een Verden. Tanken greb også folk i Herning, og man talte i fuldt alvor om en 'Mundialisering' af H.G. I et interview forklarer en lærer, hvad der skal forstås herved, nemlig *at man symbolsk erklærer sit område for Verdensterritorium*. Han mener at have opbakning, for han slutter: *Jeg tror personligt, at 99 pct. af dem, der fatter, hvad det drejer sig om, stemmer for.*

Men verden gik andre veje og ikke i retning af Een Verden, men to. Begyndelsen var gjort i 1949, da NATO blev oprettet med Danmarks tilslutning. Bemærkelsesværdigt er det, at denne skelsættende begivenhed overhovedet ikke omtales i SPECTACLE, mens overvejelserne stod på, hverken for eller imod. Heller ikke den økonomiske optakt til pagten, Marshallplanen, nævnes. Man bevæger sig hellere på et mere abstrakt, åndeligt plan, taler om humanismens krise og klager igen og igen over tidens materialisme, *den vestlige verdens største svaghed*. Opsendelsen af den første Sputnik sætter bekymrede tanker i bevægelse, og mens nedkastningen af atombomben 1945 ikke var blevet bemærket af SPECTACLE, vågner for første gang i 1957 angsten for de militære og 'civile' farer i atomkraften, som gør os til *slaver af vor egen viden og teknik*.

En modig mand mener (1960), at:

Vi burde have ladet den sædvanlige, lunkne, danske forsigtighed fare og i stedet have vist lidt mere realistisk indstilling

ved at sige ja til A-våben i Danmark. Andre opfordrer ungdommen til at være med i atommarcher (1962), som i hvert fald har *en høj etisk værdi for demonstranterne*. Endelig skal det nævnes, at OPINION i 1980 agiterer for 'Samarbejdskomiteen for fred og sikkerhed' og mod bl.a. stationering af atomvåben i Danmark. Naturligvis er der harme mod krigen i Vietnam og begivenhederne i Tjekkoslovakiet.

Andre emner kunne tages op, men her som i hele denne indledning gøres ikke krav på fuldstændighed. I reglen luftes eet synspunkt kun i eet indlæg og evt. det modsatte i et andet, så der kan ikke drages for vidtgående slutninger om elevernes holdninger. Skal man tro de stof-hungrende redaktørers righoldige variationer over begrebet sløvhed, havde de ingen.

På den politiske hjemmefront var interessen større. I 1952 møder man en saglig præsentation af den nye grundlov, endda mens den kun forelå som forslag. Der er diskussion om tilslutning til 'de seks' 1959, men ikke om det vigtigere Fællesmarked under forhandlingerne 1970-72. Julehyggen må være blevet ødelagt i nogle hjem efter valget i 1960. I hvert fald høres en opskræmt stemme i SPECTACLES julenummer:

*Der er blevet givet grønt lys for noget så uhyggeligt som kildeskat.
Det er jo en frygtelig tanke, at borgerne nu ikke længere skal se de penge, de igennem slid har tjent.*

Under titlen 'Vi anklager' kritiserer to elever samfundet:

Alle vil passes og plejes i alle ender og kanter, lysten til at klare sig selv forsvinder mere og mere, og vi synker dybere og dybere ned i sumpen: Velfærdsstaten.

SF's store fremgang ved valget 1960 gav stødet til oprettelsen af Konservative Gymnasiaster, K.G. i tilslutning til K.U. Navnet K.G. vakte fortrydelse hos Kristelige Gymnasiaster, som havde hævdt på bogstaverne:

Konservative, som hævder ejendomsrettens ukrænkelighed, burde ikke lade sig forlede til at begå den slags tyverier.

Rektor satte sig ikke imod den politiske fraktion. Han udtalte:

Der vil på gymnasiet altid kunne findes plads for elevernes åndelige, heri indbefattet politiske virksomhed.

Først i 1972-73 opstod fraktionen Socialistisk bevægelse. Venstrefløjen lå ikke på den lade side og var i fremdrift op gennem 60-erne og 70-erne, men K.G. fulgte godt med, uden at farven (K.G.'s) smittede af på bladet. Det er blevet noget lettere at måle den politiske temperatur

hos eleverne, efter at de i samfund og meningsmålinger. Ved et prøve største stemmemagneter, man valter OPINIONs referent i en fælles terer, at manden er »uhyggeligt p skue ham:

Det, han vender sig imod, er flere sider, at man supplerer Oehlenschläger med Bent Ha religion og ikke blot i det m

I flere år har der stået strid om siesammenslutning. Skulle H.G. eller slet ikke? Mange var imod de som venstreorienteret, og i 1974 o at de en tid har bekæmpet hinand finde sammen om visse opgaver.

DGS -r den døende stjerne på g efter at de åbenbart har haft en sva forsøge at oprette en K.G.-afdel Man tør nok gætte på, at det vil

I løbet af 60-erne holdt unglo Før den tid havde eleverne i det st dene, fundet dem i orden eller i

hos eleverne, efter at de i samfundsfag har fået prøvevalg, statistikker og meningsmålinger. Ved et prøvevalg i 1980 er SF og Konservative de største stemmemagneter, men valgets vinder er 'ved ikke' (1/4).

OPINIONs referent i en fællestime med Erhard Jacobsen konstaterer, at manden er »uhygge­ligt populær«, og han mener at gennemskue ham:

Det, han vender sig imod, er, . . . at man begynder at se sagen fra flere sider, at man supplerer Adam Smith med Karl Marx og Oeh­lenschläger med Bent Haller, og at man idag ofte underviser i religion og ikke blot i det mere afgrænsede emne, kristendom.

I flere år har der stået strid om DGS, den landsdækkende gymnasiesammenslutning. Skulle H.G. være med, – kollektivt, individuelt eller slet ikke? Mange var imod denne elevfagforening, der stemp­ledes som venstreorienteret, og i 1974 oprettedes GLO som modtræk. Efter at de en tid har bekæmpet hinanden, ser det nu ud til, at de er ved at finde sammen om visse opgaver.

DGS er den døende stjerne på gymnasiehimlen, mener K. G. i 1983, efter at de åbenbart har haft en svaghedsperiode. Nu erklærer de: Vi vil forsøge at oprette en K. G.-afdeling på H. G.

Man tør nok gætte på, at det vil lykkes.

I løbet af 60-erne holdt ungdomsoprøret også sit indtog på H. G. Før den tid havde eleverne i det store og hele affundet sig med forholdene, fundet dem i orden eller i hvert fald urokkelige. Selv om man

måske knurrede, hyggede man sig i grunden i skolens lilleverden. Allerede i 50-erne begyndte man imidlertid at strække følere ud til skoleverdenen udenfor. På kongresser for skolebladsredaktører drøjttes fælles anliggender, f.eks. censur på bladene. (Den havde efter elevernes eget udsagn aldrig været hårdhændet her på skolen, og senere faldt den helt bort). Fra 1952 indsatte SPECTACLE nogle sider med titlen Kontakt, et fællesorgan for alle gymnasier. Man lærte af hinanden, lærte at vurdere og at kritisere. Det blev de nye organer Skolebladet, Psst! og Opinion, der påtog sig opgaverne.

Det var de nære ting, man ville ændre på, skolens miljø. Grønnegården var forkert anlagt, centralgarderoben havde for få siddepladser og manglede hygge (hvad man søgte at bøde på ved at lade madpapir flyde), kantinen og klasseværelserne manglede farver. I det hele taget var livet på skolen farveløst. Der manglede *trivsel!* Det hørte også med til miljøet. Var skolen blevet en fabrik?

*Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag er et mareridt,
fredag aften tager man de første danseskridt...
...Mandag morgen man se sig i et spejl
mon dette er livet – eller har jeg taget fejl???*

Og man nøjedes ikke med at digte om problemet. Man foretog trivselsundersøgelser (1977), – lavede statistik over, hvordan eleverne følte sig tilpas på skolen. Livet var nu ikke slet så bedrøveligt, som i digterens klagesang (jvf. nedenst. tabel):

Alle adspurgte

Meget godt	Godt	Nogenlunde	Dårligt	Meget dårligt	Uoplyst	Ialt	N
10,3 %	44,9 %	40,9 %	2,6 %	1,3 %	0,0 %	99,9 %	451

Kritikken rettede sig mod lærebøger, f.eks. historiebøgerne, som analyseredes og fandtes for ensidige (ikke i Erhard Jacobsens forstand). *De undlader at gøre rede for alternative opfattelser*, hed det. Mod visse fag: Ud med oldævl! Hvad skal matematikere med fransk? Mod manglende sammenhæng mellem fagene. Mod undervisningsformen. Den skal være mindre lærercenteret.

Især må den form være passé, som går ud på at udsende en spørre-ild af dumme spørgsmål, som gentages, og halve sætninger, som man skal fuldende.

Den tid er forbi, hvor et skoleblad kunne leve på vittigheder om lærerne og Blå bøger om kammeraterne. De er alvorsfulde, de nye

redaktører og deres troppe- mulerede og tit forbavsende tigheder. De kender »Den loven om gymnasieskolen.

Eleverne skal have ind- og stofvalg.

De har altså loven på deres laver en undersøgelse med t-

Indflydelse, medbestemr- cendo og accelerando. De

handling. Det er nu, tonen- yderne til dette skrift citer-

det ucensurerede organ SP- til det sjofle, perfide og inj-

benyttet sig af muligheden- Dog har de vist aldrig besat

h- r heller ikke været nødve- mere eller mindre nølende o-

indflydelse: samarbejdsud- fællesmøder, klassemøder, I

få organerne til at fungere d- også med at vække interesse

de den 5.10.78 (20 af 495).

*) Det må bemærkes, at der her ov- parter derfor ikke får lejlighed til- stemme«.

redaktører og deres tropper, reformatorer og agitatorer. De er velformulerede og tit forbavsende velinformerede. Og de kender deres rettigheder. De kender »Den røde betænkning«. De ved, at der i § 25 i loven om gymnasieskolen står:

Eleverne skal have indflydelse på undervisningsformer, bogvalg og stofvalg.

De har altså loven på deres side. Ikke nok med, at de citerer § 25, de laver en undersøgelse med tabeller o.s.v., om § 25 nu også overholdes.

»Indflydelse, medbestemmelse! lyder kampråbet i et voldsomt crescendo og accelerando. De bliver mere og mere militante i ord og handling. Det er nu, tonen nærmer sig det injurierende. En af bidragsyderne til dette skrift citerer rektor for følgende: »Ytringsfriheden i det uensurerede organ SPECTACLE muliggør indlæg, der grænser til det sjofle, perfide og injurierende«. Det tør siges, at bladene har benyttet sig af muligheden*.

Dog har de vist aldrig besat rektors kontor og røget hans cigarer. Det har heller ikke været nødvendigt, for man er jo kommet dem i møde, mere eller mindre nølende og helhjertet. De har fået midlerne til at øve indflydelse: samarbejdsudvalg, elevråd, debatgrupper, elevmøder, fællesmøder, klasse-møder, plenummøder o.s.v. Det har knebet med at få organerne til at fungere, derfor de mange eksperimenter. Det kniber også med at vække interesse hos »masserne«. Kun 4 pct. var til elevmødet den 5.10.78 (20 af 495).

* Et må bemærkes, at der her overalt bygges på skolebladenes stof, og at de angrebne parter derfor ikke får lejlighed til at svare igen. Den overordnede titel er jo »Elevernes stemme«.

I et af de seneste numre af OPINION fortælles om en begivenhed i historieundervisningen. En klasse mente ikke, at det fungerede rigtigt, tog i forståelse med læreren sagen i egne hænder og »underviste« selv på skift, idet de på udmærket måde brugte læreren som konsulent i konkrete spørgsmål. Det gik i fisk, og det har forfatteren bl.a. flg. forklaring på:

Hvad Fanden er det for et undervisningssystem, for et samfund, hvis unger efter 12 års skolegang... ikke er i stand til at tage ansvaret for deres egen undervisningssituation?

Man skal nok vogte sig for at hovere over elevernes fiasko. De har i hvert fald vist et initiativ. Måske kan begge parter lære af episoden. Eleverne, at der nok er visse naturlige grænser for, hvad selv 15-16-årige elever kan på egen hånd. Og vi lærere har nok ingen skade af nu og da at tage vores undervisning op til revision. Så er der chance for, at man kan undgå den altid lurende fare: sløvheden.

Afsluttende u høj

Hvis man mener, at et festskrif springe dette afsnit over. For mellem dette hæftes købere!

Hidtil har alle citater være kaldtes bare »en elev/lærer«. opræder imidlertid under ps deres meget specielle humor, på, hvad der rører sig – og ikk verdenspolitikken. Her kom

I Kina véd du jo nok, bor der kin er ikke som vi andre, men så for dem at være i deres rige, fordi de er jo osse en fornøjelse!

Ikke så langt fra dem er et and er nok ganske hvide, men de har mening om en ting, men venter ti deres særlighed.

De to tiger er ikke gode venn sætter rundt i Rusland, og man k sådan nogle gule nogle med farv

Nu kan det så være, at de to russerne nogle fine bomber ned er der igen rigeligt med plads –

Men måske kan kineserne nå så meget, for dem kan vi heller ikk der hedder amerikanerne, som fotografere nogle film af det, og fierusynet, når de slæsser.

Lesernes tanker . . .

Nå, nu skriver han igen. – Han e nok sådt? Måske for meget. – – Hvad mon han skriver? – Ingent nære om det? – Det er jo latterli Hvad bilder sådan et flab sig ind det de andre, hvad jeg tænker? S nok af mig. – Han rødmer jo. – I – og han – og hende. Vi tænke stykker. – Jeg vil nu hen og se på sig nok. – Jeg kunne aldrig finde taget slet ikke finde p

Afsluttende uhøjtideligt efterskrift

Hvis man mener, at et festskrift kun må være seriøst, kan man bare springe dette afsnit over. For nu skal vi ha' en gættekonkurrence mellem dette hæftes købere!

Hidtil har alle citater være anonyme. Ingen skulle hænges ud, men kaldtes bare »en elev/lærer«. Forfatteren til de to næste godbidder optræder imidlertid under pseudonym. Hans tekster er valgt p.g.a. deres meget specielle humor, og deres indhold viser forfatterens syn på, hvad der rører sig – og ikke rører sig – i den hjemlige andedam og i verdenspolitikken. Her kommer de:

I Kina véd du jo nok, bor der kinesere. Og der er grumme mange af dem. De er ikke som vi andre, men så forskrækkeligt gule over det hele. Det kniber dem at være i deres rige, fordi de formerer sig så græsselig hurtigt – og se det er jo osse en fornøjelse!

Ikke så langt fra dem er et andet rige, og det hedder Rusland. Folkene her er nok ganske hvide, men de har den mærkelige vane, at de aldrig siger deres mening om en ting, men venter til de kan læse den i årsberetningen; det er nu deres særlighed.

De to riger er ikke gode venner med hinanden, fordi kineserne har sendt sealer rundt i Rusland, og man kan da godt forstå, at russerne ikke kan lide sådan nogle gule nogle med farve på.

Nu kan det så være, at de to riger vil slås med hinanden, og så smider russerne nogle fine bomber ned på kineserne, så der dør en hel masse, og så er der igen rigeligt med plads – og så kan de rigtigt fornøje sig!

Men måske kan kineserne nå at slå nogle af russerne ihjel, og det gør ikke så meget, for dem kan vi heller ikke så godt lide, og vi har nogle gode venner, der hedder amerikanerne, som vi har en forening med, og de vil måske fotografere nogle film af det, og så kan vi sidde herhjemme og se det hele i fjernsynet, når de slæsser.

Lasernes tanker . . .

Nå, nu skriver han igen. – Han er ikke bange af sig. Han fik måske ikke kritik nok sidst? Måske for meget. – – »Har du set, nu er han her igen – på side 5«. Hvad mon han skriver? – Ingenting. – Her står jo ingenting. Hvad skal jeg så mene om det? – Det er jo latterligt. – Jeg skammer mig. »Læserens tanker«. – Hvad bilder sådan et flab sig ind? – At skrive om hvad jeg tænker. Hvad rager det de andre, hvad jeg tænker? Se ham der, han kikker hen på mig – han griner nok af mig. – Han rødmer jo. – Det er måske også hans tanker – og hende der – og han – og hende. Vi tænker jo det samme. – Det er godt at være nogle lykkelige. – Jeg vil nu hen og se på ham, der har skrevet dette her – han gemmer sig nok. – Jeg kunne aldrig finde på at skrive sådan noget. Jeg kunne i det hele taget slet ikke finde på at skrive nogen – kun vittig-

heder. – »Skil dig ud fra flokken hedder det«. – Det gør jeg skam også. – Jeg går med røde sokker med gule striber, de andre går med gule sokker med røde striber. – Her står faktisk intet – ingenting; og alligevel – jeg føler mig lidt af til skindet. – Jeg er blevet holdt for nar – sammen med de andre.

Marshøj

Nu gælder det om at dechiffrere pseudonymet Marshøj. Det kan røbes, at det dækker over en kendt nulevende gymnasirektor (ikke lokal). Hvis man har øre for vokalklange, er chancerne for at vinde størst. Vinderen får som præmie overrakt et eksemplar af dette testskrift. – Nå, du har allerede købt det? Ja, det var jo bare ærgert.

Red.

På de følgende sider giver redaktionen fra forskellige årgange deres personlige skildringer af redaktionsarbejdet på deres tid, med præsentation og forbindende tekster.

Erik Merrild

E BINDSTOU – det første sk

Studerne fra 1926, der i mastum, kan blandt sine elevblad så dagens lys i Bindstouw-Posten. At vore deres legendariske flid, og vittighed om, det eneste glenselen:

Siemonsen: Hvad!

Frøde (våner): D

Efter denne lille smags Bindstouw-Posten ikke Det postvæsen!

TÆLLEPRA

Allerede 3. årgangs elev eksistens. De troede, de efteråret 1927 forsøgte sig var et fund. En eller anden lgt, at man ville vinde PRAASEN ramte i plejen sken til hånden.

Redaktørerne var delvist eksperimenteret med blytryk og hektograf. I låget af en l blev lagt papir med teks

E BINDSTOUW-POSTEN – det første skoleblad (1925)

Studenterne fra 1926, den berømmelige 1. årgang fra Herning Gymnasium, kan blandt sine mange pionerbedrifter notere, at det første elevblad så dagens lys i deres skoletid. Navnet var neutralt: E Bindstouw-Posten. At vore alvorsfulde urfædre, der navnlig pristest deres legendariske flid, også kunne slå gækken løs, vidner følgende vittighed om, det eneste, den mundtlige overlevering har reddet fra glemselen:

Simonsen: Hvad betyder »der Schnee ist weiß,« Frode?

Frode (vågner): Det sner i Schweiz

Efter denne lille smagsprøve kan historikeren kun beklage, at E Bindstouw-Posten ikke er nået frem til eftertiden.

Det postvæsen!

TÆLLEPRAASEN (1927)

Tællepraasen.

Allerede 3. årgangs elever var uvidende om E Bindstouw-Postens eksistens. De troede, der var tale om en banebrydende indsats, da de i efteråret 1927 forsøgte sig med TÆLLEPRAASEN. I hvert fald navnet var et fund. En eller anden havde foreslået LUCIFER. Det var tydeligt, at man ville virke i oplysningens tjeneste. Men TÆLLEPRAASEN ramte i plet; det passede til E BINDSTOUW som handsken til hånden.

SKOLENYT

Redaktørerne var delvis de samme, som allerede i 3. mellem havde eksperimenteret med bladet SKOLENYT, primitivt fremstillet på en hektograf. I låget af en kagekasse hældtes en geléagtig masse, og på den blev lagt papir med tekst, skrevet med hektografblæk, som trængte ned

i massen og afgav farve til nye ark. SKOLENYT kaldte sig stolt »Skolens bedste Avis«, og det var ikke engang pral, for det var den eneste. Hvert nummer bragte kritik af et litterært foredrag om en selvvalgt bog, f.eks. »Mælkedrengens Historie«, »Krokodillerne og Tøsedrengene«, holdt på skift i dansktimerne af drengene. Af drengene, for mandschauvinismen grasserede. Det var drengene, der leverede stoffet, drengene, der annoncerede om frimærker og æg af vandrende pinde. Dog kunne pigerne i »Damernes Rubrik« få gode råd mod fedtet hår og om at brænde sig på tungen. SKOLENYT klarede seks numre.

I TÆLLEPRAASEN var det litterære niveau højnet, og i hvert fald i begyndelsen var der ingen stofmangel. Det viser flg. redaktionelle bemærkning:

En glimrende Artikel, hvori Shakespeares berømte Drama 'The Merchant of Venice' indgaaende behandles, maatte desværre udelades på Grund af Pladsmangel. Den serveres i letfordøjelig Tilstand for vore Læsere i næste Nummer.

Løftet blev ikke holdt. Shakespeare måtte vige for bladets huspoet, som skulle have plads til sine ordgyderier:

*Det er Ild, det er Brand, det er Lavas ildne Brusning,
Væld, som sprænger hver en Rytme, hvert Rim, hver en Form,
Elv, som glider under Medgang og Hverdags triste Krusning,
men som fosser under Elskov og Modgangs stolte Storm.*

Sturm und Drang! Men uden at rytme, rim og form, som lovet, blev sprængt. Hvad den 16-årige yngling manglede i livserfaring, opvejedes af ublufærdigt ordgejl.

Ved siden af det litterære kastede man sig ud i drillerier af kammerater og lærere. En lærer, som havde formastet sig til at undlade at købe bladet, fik ikke lov at dø i synden. I en artikel ser man ham sidde og gennemgå gamle papirer. Pludselig rødmer han, da han støder på et nummer af TÆLLEPRAASEN. Han havde engang lånt bladet af en af sine elever.

Den slags var nok medvirkende til, at bladet måtte indstille sin oplysende virksomhed. Efter tre numre gik TÆLLEPRAASEN ud.

Erik Merrild

De næste ti år måtte
SPECTACLE.

Skolebladet

Starten og de første

Vi var i slutningen af 1930'erne, da vi startede med at udgive skolebladet »Spectacle« og Erik Krogstrup. Skolebladet blev redigeret af Sven Åge Nielsen har tr...

Baggrundene for initiativet var bl.a. den opfattelse, at vi som lærere havde en bevilgende myndighed i forhold til eleverne. Det var store mål...

Videre spillede det nok en rolle, at vi brugte det til at tjene en skillevind fremmed.

Hertil kom, at vi i vores tid gerne trak på til det vittige og det moderne i skolebladet, så det aldrig blev...

Vore to indpiskere – Holstebro og daglige togtur – Holstebro og daglige togtur – Holstebro os for, at bladet skulle være en marks ambassadør i Polens kultur og underholdningens sprængkraft til vejs af docent, magister og katurtegninger levede og blev udsat for ninger af lektorerne La... uden at være udæskende og meget sigende og morsomme...

Vort arbejde som stiftelse var at overveje, om man kunne komme frem til en lille bogtrykkeri og snak med ham om, hvad det ville koste at have tænkt os. Vi regnede på abonnenter, og hvad det ville koste...

De næste ti år måtte eleverne leve i åndeligt mørke. Men så kom SPECTACLE.

Skolebladet SPECTACLE

Starten og de første år

spectacle

Vi var i slutningen af 1938 to unge håbefulde gymnasiaster, som fik skolebladet »Spectacle« stabled på benene. Det var Sven Åge Nielsen og Erik Krogstrup. Skolen har bedt sidstnævnte skrive lid herom, da Sven Åge Nielsen har travlt med at være Danmarks ambassadør i Israel.

Baggrundene for initiativet var flere. Der havde sidst i 30'erne bredt sig den opfattelse, at vi skulle have et skoleblad for at kunne påvirke bevillende myndigheder og lærerkredsen samt udvikle os selv kulturelt. Det var store mål!

Videre spillede det nok ind, at vi to, der førte tanken ud i livet, havde brug for at tjene en skilling. Det økonomiske profitmotiv var os ikke fremmed.

Hertil kom, at vi i vor kammeratskabsmidte havde megen talent at trække på til det vittige og lidt halvdrilske arbejde, der skulle sælge skolebladet, så det aldrig kom ned i kedsomhedens hængedynd.

Vore to indpiskere – der vist samtidig opildnede hinanden på den daglige togtur – Holstebro/Herning tur/retur – var vel sikkerheden for os for, at bladet skulle kunne blive en rimelig succes. Det var Danmarks ambassadør i Polen i dag – Per Frellesvig – som kom til at stå for underholdningens sprælske »At tænke sig« på Spectacles bagside, fulgt til vejs af docent, mag.art. Mogens Krustrup, hvis raffinerede karrikaturtegninger levede op til Frellesvigs replikkunst. Jeg mindes tegninger af lektorerne Laursen, Siemonsen, Danielsen og Klinge, som uden at være udæskende dog var meget afklædende. De var i hvert fald meget sigende og morsomme for andre end »ofrene«.

Vort arbejde som stiftere, udgivere og redaktører bestod allerførst i at overveje, om man kunne få økonomi i at lave et sådant blad. Vi fandt frem til en lille bogtrykker, som havde ry for at arbejde billigt. Vi fik en snak med ham om, hvad det ville koste at lave et blad i den størrelse, vi havde tænkt os. Vi regnede så på, om der kunne tegnes et rimeligt antal abonnenter, og hvad disse så ville betale pr. årgang – 2-3 kr. var på

Spectacle

tale. Vore overvejelser mandede dog ud i, at vi sikkert måtte bygge bladets økonomi på de forretningsdrivendes vilje til at tegne annoncer i bladet. Vi regnede og regnede. Det endte vist med at prøve på at tegne et antal standardannoncer i visitkortstørrelse til 5 kr. pr. stk.

Efter beslutningen om at forsøge at sætte en første årgang 1939 i trykken og gå tiggergang til de mulige annoncører måtte vi i gang med at forberede bladets nærmere indhold. Det viste sig, at det var sværere end påregnet at få kammeraterne frivilligt ud med bidrag – de fleste havde nok at gøre med lektieterperiet og de danske stile. Redaktionen måtte producere mange af artiklerne selv. Bladet blev alligevel et forum for lærde, filosofiske og kulturelle diskussioner i den gymnasie stil, som sikkert altid vil præge de kommende »herrer i åndernes rige« – hvilket er skrevet med et meget stort smil.

Heldigvis havde vi de altid energiske bagsideredaktører til at producere lokaludgaver af »Blæksprutten« og »Svømmøllen«, der aldrig svigtede den opgave, de havde valgt sig, nemlig på elegant vis at gøre lidt grin med dem, der havde magten. Det virkede inspirerende på magtesløse eller frustrerede sjæle at følge, hvordan Frellesvig og Krustrup hudflettede lærere og elever i flæng. Bagsiden blev vist altid studeret først for at se, om man selv var blevet »offer«.

Frit efter Myron: Diskobol.
(Laurson: Sådan så han ud. Red.).

For vi to redaktører I skulle bære ansvaret over lidt for nær; som da mig, at nu ville han ikke

Vi havde dog en støtte Vi havde en aftale med I belt. Og censuren virke skriden fra rektor Chris os, at så en – så en anden vi skulle droppe den. Vi havde vel ydet vort bid overskredet, omend der excellence på den krudt

Vi havde vor sjov med nattetimer – læste korrel så næste morgen skulle vore udgydelser.

Når vi havde fået lidt I forfatteren af nærværen thiesens fornemme kont nogle af denne søde dam Mogens Krustrup og H bagsidecocktail« – her I stouws« bestyrelsesmed skønånder, som forsøde gode ideer til beskrivels og med at læse korrekt

Min redaktørtid varede fra nogle numre forinde Åge og jeg har altid følt, »entreprenører« og »kr

Efter os kom der en I dersen og sognepræst O redaktørjobbet til civilin tegneren Poul Boll til bla kredsen til eleverne i m hoved to gange. Der bl artikler og gode referate Poul Boll var uforlignel også elever!

For vi to redaktører kunne det nu og da være lidt af et problem at skulle bære ansvaret over for de lærere, som følte, at de var blevet gået lidt for nær; som da min højtelskede, fine ældre latinlærer meddelte mig, at nu ville han ikke længere være »medlem« af skolebladet.

Vi havde dog en støtte i at bære ansvaret i rektor C. L. Christensen. Vi havde en aftale med ham om at vise ham alt, hvad der var diskutabelt. Og censuren virkede så liberalt, at jeg ikke erindrer anden indskriden fra rektor Christensens side, end at han et par gange sagde til os, at så en – så en anden vits ikke var særlig morsom, og at han syntes, vi skulle droppe den. Vi var altid enige i rektors rådgivning; men vi selv havde vel ydet vort bidrag til, at smagløshedens grænse aldrig blev overskredet, omend den ofte blev gået ret så nær af vitsmagerne par excellence på den krudtbefængte bagside.

Vi havde vor sjov med det hele, også når vi i sene aftener – eller natetimer – læste korrektur på artikler, vittigheder og annoncer, og vi så næste morgen skulle om i Bethaniegade i den gamle skole og uddele vore udgydelser.

Når vi havde fået lidt penge ind, hændte det, at Sven Åge »Lange« og forfatteren af nærværende anså det for berettiget at gå til Anne Mathiesens fornemme konfekturbutik og købe et par marcipanbrød for nogle af denne søde dames annoncepenge. Jeg håber, at Per Frellesvig, Mogens Krustrup og Henning Højfeldt – som nu og da lavede »en bagsidecocktail« – her blev betænkt. Det blev i hvert fald »E Bindstouws« bestyrelsesmedlem, daværende Grethe Elkjær samt andre skønånder, som forsødede tilværelsen for os og hjalp til med at give gode ideer til beskrivelser af klasserejser til udlandet og lignende – og med at læse korrektur.

Min redaktørtid varede til eksamen 1940. Sven Åge Nielsen var trådt fra nogle numre forinden for at hellige sig eksamensræset. Men Sven Åge og jeg har altid følt, at det var en spændende gerning at være de to »entreprenører« og »kræmmere«, som kørte Spectacle i gang.

Efter os kom der en ny redaktion bestående af tandlæge Uffe Andersen og sognepræst Olfert Christensen, der senere overlod sin del af redaktørjobbet til civilingeniør Johs. Blom. Disse redaktører knyttede tegneren Poul Boll til bladet som karrikaturtegner. De udvidede læserkredsen til eleverne i mellemskolen og lod Poul Boll ændre bladets hoved to gange. Der blev sat flere ressourcer ind på at bringe lødige artikler og gode referater af møderne i »E Bindstouw«. Og tegneren Poul Boll var uforlignelig i sine karrikaturtegninger af lærere samt nu også elever!

Rytteren: »... mon også dette er Fata Morgana?«.
 (Rektor C. L. Christensen kæmpede i mange år for et nyt gymnasium. Red.).

Efter denne redaktion fulgte civilingeniør A. C. Andersen og afdøde Sten Stube.

Det vanskelige job at redigere bladet videre midt under Verdenskrig II blev da overdraget til den store sportsmand, danmarksmesteren i femkamp og spydkast – afdelingschef i forsvarsstaben Kristian Kjær, og landretssagfører Erik Nielsen – i øvrigt lillebror til bladets første udgiver og redaktør, Sven Åge Nielsen, så Nielsendynastiet i Th. Nielsensgade havde en meget stor indflydelse på skolebladets hele udvikling.

Trods ulige indsats og evner blev vi alle »meget godt« folk, ikke blot »Lange« og jeg, men også vore kolleger af det måske lidt større intellekt

i vor klasse: Professorerne ved delshøjskolen i Århus, og CH højskole i Lyngby. Vi havde os selv i mg-folkets regie.

Af samarbejdet langs ad vejen har jeg draget den almenmenneskers dynamik, vilje og energi i vor verden – langt mere end bedring af de generelle økonomiske forhold. Indsatsen er det vigtigste af alt for fortsatte fremgang.

i vor klasse: Professorerne udi økonomien Thorkild Herborg, Handelshøjskolen i Århus, og Christian Gudnason ved landets tekniske højskole i Lyngby. Vi havde det pragtfuldt sammen, men alle forblev vi i mg-folkets regie.

Af samarbejdet langs ad vejen med disse indflydelsesrige personer har jeg draget den almenmenneskelig erfaring, at det er de enkelte menneskers dynamik, vilje og evner, der betyder mest for udviklingen i vor verden – langt mere end politikernes og samfundenes indsats for bedring af de generelle økonomiske forhold! Den individuelle friheds indsats er det vigtigste af alt for vor verdens og det danske samfunds fortsatte fremgang.

Erik Krogstrup

Den ovenfor nævnte Kristian Kjær, »den store sportsmand«, skriver følgende om sin redaktørtid i 1943, altså midt under krig og besættelse:

SPECTACLE 1943

»Spectacle«-året 1943 står vist for begge redaktører som et uhyre spændende, lærerigt og dynamisk år. Vi var indstillet på at udvide »Spectacle« på alle områder såsom sidetal, oplag, indhold og annoncemængde. Vi havde – som de to første redaktører – et klart profitmotiv derudover. På de tider var ordet profit jo endnu positivt værdiladet.

Vi bragte en lang række interviews med gymnasiets lærere og borgere i byen. Vi startede diskussioner om »Det forenede Norden«, som optog os meget, om kirken og andre religiøse emner, for og imod store bogstaver (det var før de nye retskrivningsreglers indførelse). Vi bragte stor omtale af de talrige skolefester og sportsbegivenheder.

Vi dyrkede hadet til Nazi-Tyskland under den bedste camouflage, vi kunne præstere. Vi brugte saksen flittigt og skummede fløden fra andre skoleblades vittighedsspalter – tillemptet de lokale forhold med en taktløshed, som kun gymnasiaster kan mobilisere.

Vi virkede midt under besættelsen og krigen, hvor de allierede havde fremgang, men vi måtte naturligvis underkaste os rektor C.L. Christensens milde form for »censur«, der var helt i overensstemmelse med hans fine og noble væsen: tolerant og forstående.

Kun én gang undlod vi at forelægge en korrekturside for rektor. Da de allierede havde besat Italien, bragte vi et Italienskort på forsiden med teksten: »Hvem låner os et Tysklandskort til næste nummer?«.

Rektors sans for humor var legendarisk. Jeg husker således, at tyskerne en dag mødte op på gymnasiet efter morgensangen, fordi de troede, der skjultes frihedskæmpere. Rektor blev spurgt: »Haben Sie Waffen?« – hvorefter han fremdrog sin diminutive lommekniv.

I det interview, vi bragte med rektor Christensen, blev han spurgt om sit syn på gymnasieungdommen (anno 1943). Han svarede: »Jeg synes, at I er hverken værre eller bedre end studerende ungdom altid har været. I har andre og flere interesser end ungdommen før; men er I blevet bedre mennesker? I er stærkere præget af tidens mange rørelser,

men det er tidens skyld, ikke være ung nu, end det var i gåsider, og det er vanskeligt at fare for ungdommen af i dag; tragisk i, at tiden skaber stadig stærkere koncentration. Det var kloge ord, som v

men det er tidens skyld, ikke jeres. Derfor er det nok vanskeligere at være ung nu, end det var i gamle dage, for der rives og slides i jer fra alle sider, og det er vanskeligt at finde et fast ståsted. Jeg tror, den største fare for ungdommen af i dag er, at den bliver splittet, og der er noget tragisk i, at tiden skaber splittelse hos jer, samtidig med at den kræver stadig stærkere koncentration i jer arbejdsindsats«.

Det var kloge ord, som vist også har gyldighed i dag – 40 år efter.

Kristian Kjær

Der ligger mange år mellem Kristian Kjærs redaktørtid og Kurt Juuls, som lå i årene 1946-1947. Dels for at udfylde dette tomrum, dels for at dokumentere, at Kurt Juuls erindring spiller ham et puds, når han placerer en pige ved sin side i redaktionen, (B.P. var ikke »red.s helt store indpisker«, men muligvis redaktørens private muse) – bringes flg. indslag på denne plads:

Pigerne og skolebladene

I mange år synes drengene helt at have sat sig på bladet. Pigerne må nøjes med den rolle at være objekter for grove og flove vittigheder. I 1953 beder en pige ydmygt om mere høflighed og vover sig frem med et modstød: *Hvorfor bander drengene så grimt?*

To år senere har der været landskongres for skolebladsredaktører. Den delegerede fra Herning får et chok:

Det forundrede mig meget at se piger som redaktionsmedlemmer. Oven i købet piger, der sagde deres mening om problemerne. Han sætter dog »kvindernes ligeberettigelse« i gåseøjne og skynder sig at forlade dette farlige emne.

Kort efter får bagsiden titlen *Spindesiden*, men det er ikke kvindeskamp, der føres. En lærer citeres her for en udtalelse om kvinden:

Hendes største fejl er hendes håndarbejde. – Men bevares, hun må jo have noget at tænke på, mens hun taler!

Månedens gode råd drejer sig om, hvordan nylon holdes klart og rent i farven. Man mindes Skolenyt fra 1924!

En redaktør mener, at kvinderne er trængt ind på områder, hvor manden naturligt råder. I nummeret for SPECTACLES 20 års jubilæum kommer den første artikel af en pige. Uden at rødme anmelder hun Mykles omstridte bog *Den røde rubin*. I begyndelsen af 60-erne skriver en redaktør:

En kendsgerning er det, at i bunkevis af ellers anerkendte kloge hoveder i en uforholdsmæssig stor del af deres tid har beskæftiget sig med 'fænomenet kvinde'. Hvorfor i al verden, har jeg aldrig kunnet begribe.

Efter et kendt citat af Gustav Wied påkaldes apostelen Peter, som skriver, at 'kvinden er et skrøbeligt kar'. Forfatteren ved bedre og tilføjer:

Nogle, deriblandt jeg, foretrækker oversættelsen 'en skør krukke!'

En anden redaktør provokerer kvinderne?' Og slutter: 'De En pige, der med voksende jstiske tendenser i skolens rige og slutter med følgende app til kvindeværnets fremme.

Nok skal man stå op at stri defensiv. Den siddende che ned med nakken. Han blive rer. Forfærdet, men afmæg

Selv SPECTACLES re

Hvor ender vi? Unde

han: Antifeminister i a

høje redaktørstol i 19

Det er en pige, der på samr redaktionen. Det er en pi

kammeraterne følgende op

Hovedparten af jer vil

faciliteter, som de akt

Et par numre senere:

Hvad jeg spæede, er ge

på stedet (hvis der ove

Det er åbenbart um

forsamling op.

Men i hvert fald i redakti

Det er vor tunge pli slægtninge og venne gymnasiums elskede I

INITIA'

pludselig er afgået v rolig død.

Herning i marts 195

De 508

En anden redaktør provokerer med spørgsmålet: 'Hvor er kvindesagskvinderne?' Og slutter: 'De tier – og samtykker'. Det gør de nu ikke. En pige, der med voksende forfærdelse har mærket stærke antifeministiske tendenser i skolens rige åndsliv, tager omsider bladet fra munden og slutter med følgende appel: *Lad os sammenslutte os i en bevægelse til kvindeværnets fremme.*

Nok skal man stå op at stride med ildhu, men endnu er striden altså defensiv. Den siddende chefredaktør råber vagt i gevær, men han må ned med nakken. Han bliver stødt fra tronen af sin kvindelige udfordrer. Forfærdet, men afmægtig, jamrer han:

Selv SPECTACLES redaktørstol er nu blevet entret af en kvinde. Hvor ender vi? Under opbydelse af sine sidste kræfter hvæser han: Antifeminister i alle lande: Forener eder! Hun entrede den høje redaktørstol i 1963.

Det er en pige, der på samme tid kommer med mange gode forslag til redaktionen. Det er en pige, der et par år efter som redaktør giver kammeraterne følgende opsang:

Hovedparten af jer vil sove, sove, sove, og kan kun glæde jer over faciliteter, som de aktive har skabt for jer.

Et par numre senere:

Hvad jeg spæede, er gået i opfyldelse – ikke engang de aktive her på stedet (hvis der overhovedet findes nogen) bliver hørt eller set. Det er åbenbart umuligt at råbe en så indædt sløv og dvask forsamling op.

Men i hvert fald i redaktionen er pigerne fra nu af et dynamisk islæt.

Red.

Det er vor tunge pligt at meddele slægtninge og venner, at Herning gymnasiums elskede lille

INITIATIV

pludselig er afgået ved en blid og rolig død.

Herning i marts 1957.

De sørgende efterladte

*Kurt Juul overlader det til skolen at finde en titel til hans artikel.
Her er et bud:*

Redaktør med hukommelsestab (1956-1957)

Spectacle

Hvordan var det at være redaktør af Spectacle? Jeg prøver at huske det, men jeg kan ikke.

Så går jeg på jagt på loftet hjemme hos mine forældre en varm sommerdag. Der burde ligge et par gamle numre et sted – og det gør der.

Mens jeg roder i papirdyngerne, slår det mig, at det vist er det mest anstrengende job, mit redaktørhverv har budt mig overhovedet. Egentlig mindes jeg kun, at vi ventede og ventede på bogtrykkerens kontor for at komme til at læse korrektur (Jo, Spectacle blev trykt!) – og at vi kasserede et hæderligt, men gråt hoved i januar 1956 og indførte en hæslig rød blikfangsstribе. Det er lidt sent at sige det, men alligevel: Tilgiv os, gamle blad. Vi syntes, det var så flot.

Jeg blader i de støvede numre og undrer mig over de flotte titler, redaktørerne udstyrede hinanden med, og opdager, at jeg i løbet af et års tid er avanceret til at få mit navn stavet rigtigt.

Min hukommelse får et ordentligt hak: Jeg ser, at Bente Petersen (BP), som jeg husker som red.s helt store indpisker, slet ikke var med i red. Måske var det kun mig, hun kostede rundt med?

Redaktionsmøder? Jeg husker ikke et eneste. Måske blev det hele ordnet i frikvarteret? I timerne har det næppe været.

Censur fra »højereliggende steder«? Jeg tror det ikke, men ved sporadisk læsning: det ser egentlig sådan ud. Der er debatindlæg (de fleste ubesvarede), referater af møder, baller og sportsstævner, bog-anmeldelser, vittigheder i læssevis, blå bog og endda en Spindeside. Hvor avanceret set fra 57 – og hvor diskriminerende set fra 83.

Der er langt mellem angreb på noget som helst, og tonen er overalt så smukt diskret, at Flemming-bøgerne springer lyslevende i synet på mig. Det var da vel ikke Gunnar Jørgensen, der grundlagde HG?

Nå, det er nemt at sidde i c
redaktører havde i hvert fald
Vi eksisterede, vi skrev, – c

Nå, det er nemt at sidde i dækning bag 25 år og være kritisk. Vi gamle redaktører havde i hvert fald et fortrin frem for Spectacle's nuværende: Vi eksisterede, vi skrev, – og bladet udkom. Dengang.

Kurt H. Juul

Det kan godt være, at SPECTACLE var inde i et vindstille efter de første årgange, da bladet sprællede ungdommeligt, og før de år, da det trak op til ungdomsoprør. Kim Schrøder, som har skrevet om SPECTACLE i slutningen af 60-erne, ville ikke kunne skrive som Kurt Juul: »Tonen er overalt så smukt diskret, at Flemming-bøgerne springer lyslevende i synet på mig«.

Studentikos humor, interessekamp og LSD – »SPECTACLE« i slutningen af 1960-erne

Et ikke underskrevet censur fra skolens side. Alle signerede artikler står for sig selv og udtrykker den enkelte elevs mening.

SPECTACLE

SPECTACLE var et fint blad i slutningen af 1960-erne – trykt på glittet papir og sat med rigtigt bogtryk. Jeg kan endnu huske atmosfæren, når man afleverede manuskript eller korrektur i Falketryks lokaler på Silkeborgvej og konfererede med »faktoren« om valg af den rette type til overskrifter. Jeg tror, at eleverne værdsatte bladets håndværksmæssige kvalitet, i hvert fald abonnerede i 1969 knap 60 % af gymnasiets elever på SPECTACLE.

Var SPECTACLE også et godt blad dengang?

Rektor skrev i bladet i december 1968, at »ytringsfriheden i det ucensurerede organ SPECTACLE muliggør indlæg, der grænser til det sjofle, perfide og injurierende«.

Når en rektor kunne skrive sådan midt i ungdomsoprørets ophedede atmosfære, må man vel i det mindste kunne slutte, at SPECTACLE i hvert fald tjente elevernes og ungdommens sag, hvorved det nødvendigtvis ramlede ind i den traditionsbundne lov-og-orden, en rektor var vant til at opretholde. I redaktionen glædede vi os i hvert fald over rektors karakteristisk.

Et skoleblad kan tage sig meget forskelligt ud på forskellige tidspunkter, men det forsøger vel altid at bidrage til skabelsen af en slags elevsolidaritet: den samhørighedsfølelse, der binder eleverne sammen som elever, i modsætning til skoleledelse og lærerkorps, så længe skoledemokrati stadig er en fremtidsutopi.

Hyppigst kommer denne elevidentitet nok til udtryk gennem humor: man gør grin med rektor og lærere, oftest som godmodigt dril-

leri, ind imellem mere ond anstrengt:

- Fanden stå i morgens.
- Hva?! Står han ikke på...

Sneen dækker MARK og SKOVen står så mørk.

Ofte er der tale om, hvad man kan gøre for at gennemføre en paaløbende almindelse, samtidig med at man holder sig inden for den:

Vreden, elever, besvar, og redegørelse af gymnasiastens Eder forunde vor verden. Ord at bestride, (hvis I...

Det var også ofte i humoristisk ungdomsoprørets forskellige udtryk op med det noble look og at SPECTACLE svarede med en blufærdighed og begyndte at strere det i en »Mini-Top« bevisligt havde ben op til... Artiklens slutning taler sit klare da var gået sporløst hen over

»I betragtning af, at rektor sluttet at præmiere de 5 elever kan afhentes på SPECTACLE nær torsdag«.

I slutningen af 1960-erne blev det fra rumme elevernes følelse af skolens Establishment. SPECTACLE kulerede, harmdirrende – og udtrykte den interessekamp,

Mange husker sikkert kampe og fester. SPECTACLE foranstaltede (det) til samtlige landets gymnasier og »nuftige« rektorer, der for længe siden skoler. Øl-kampagnen havde slagsang digtet til lejligheden (»rationale«):

leri, ind imellem mere ondskabsfuldt, – og næsten altid temmelig anstrengt:

– *Fanden stå i morgensangen!*

– *Hva?! Står han ikke på talerstolen?* (marts 1969)

Sneen dækker MARK og MOSE

SKOVen står så mørk . . . osv.

Ofte er der tale om, hvad man vel ville kalde studentikos humor, f.eks. dette forsøg på gennem en parodi på Iliaden at latterliggøre gymnasiets almindelse, samtidig med at forfatteren udstiller sin beherskelse af den:

*Vreden, elever, besvar, som greb Jørgen Jessen. Over dorskpan-
rede sind af gymnasiaster (. . .)*

*Eder forunde vor verden i dag, hvis fane er demokrati, Jessidens
ord at bestride, (hvis I ville gide).*

Det var også ofte i humoristisk form, at SPECTACLE behandlede ungdomsoprørets forskellige udtryk for frigørelse. Drengene gjorde op med det noble look og anlagde i stort tal skæg.

SPECTACLE svarede med en skægpragtens top-ti. Pigerne så stort på blufærdigheden og begyndte at gå med lårkort: SPECTACLE registrerede det i en »Mini-Top«, der »kun tog piger i betragtning, som bevisligt havde ben op til 30 cm over knæene« (september 1969). Artiklens slutning taler sit klare sprog om, at kvindefrigørelsen indtil da var gået sporløst hen over de 5 mandlige redaktionsmedlemmer:

*»I betragtning af, at redaktionen har 5 medlemmer, har vi be-
sluttet at præmiere de 5 øverste på listen. Præmierne (i naturalier)
kan afhentes på SPECTACLEs kontor efter kl. 23 hver aften på
nær torsdag«.*

I slutningen af 1960-erne kunne den humoristiske form dog langt-
fra rumme elevernes følelse af at stå i modsætning til samfundets og
skolens Establishment. SPECTACLE var derfor også rigt på velarti-
kulerede, harmdirrende – og perfide og injurierende – indlæg, der
udtrykte den interessekamp, som foregik i disse år.

Mange husker sikkert kampagnen for at få indført ølsalg ved Æ.B.s
fester. SPECTACLE foranstaltede en »enquête« (som rektor kaldte
det) til samtlige landets gymnasier og offentliggjorde breve fra »for-
nuftige« rektorer, der for længst havde tilladt ølsalg ved fester på deres
skoler. Øl-kampagnen havde også sine humoristiske indslag, f.eks. en
slagsang digtet til lejligheden (karakteristisk nok på melodien »Interna-
tionale«):

*Vil vil ha' øl på gymmenasiet
for ellers dør vi snart af tørst (...)*

Eleverne kæmpede også for at få medindflydelse på udformningen af det nye gymnasium på H. P. Hansensvej. Elevrådet blev faktisk bedt om at udtale sig om planerne, men følte sig alligevel groft røvendt, som man kaldte det:

»Nu er muligheden der for at skabe en virkelig elevvenlig skole, hvor eleverne selv har taget del i planlægningen, og så fratager man dem enhver mulighed for at fremkomme med deres ønsker ved at sætte en urimelig tidsfrist og forlange en altomfattende plan, som fratager eleverne al energi bare ved tanken«. (...)

»Atter engang er resultatet blevet, at den ældre generation egenrådigt har udført en opgave, som ene og alene skal være til gavn for den yngre«.

(december 1968)

Den hedeste sag var nok afholdelsen af et ulovligt elevmøde i en undervisningstime. Eleverne havde besluttet at nedlægge elevrådet og i stedet oprette en »elevforsamling«, hvis beslutninger blev taget af de fremmødte. Problemet var imidlertid, at der ingen fremmødte var, når mødet afholdtes efter skoletid. Ergo insisterede eleverne på at få indlagt en fri time midt i skoletiden, og da det blev nægtet, bojkottede man undervisningen og samledes til elevforsamling i aulaen under næsten revolutionær opstemthed.

Bølgerne gik højt, og aktionen kom i Folkebladet under overskriften »Elev på plads efter Bøh fra rektor«. Rektor skrev herom i SPECTACLE:

»Jeg kan på ingen måde forholde mig passiv i et tilfælde som dette. Jeg ville stadig ikke drømme om at tilkalde politiet, men jeg kan ikke roligt se på, at eleverne uden videre udebliver fra undervisningen i en time. (...). At jeg roligt skulle se på en besættelse – hvad det jo var – af aulaen i en undervisningstime, er en misforståelse. Jeg må betragte denne handling som selvtaget (...).

Elevernes reaktion var præget af flovhed over, at man så let havde ladet sig kyse. Man erkendte, at det havde været »en pinlig affære«, men så samtidig rektors ophidsede reaktion som udtryk for et umenneskeligt system:

Ved at foranstalte aktionen overtrådte vi systemets regler. Indrømmet! Men hvad er systemet dog, at det altid sættes over individet. Er det hele så stift stillet op, at et sådant lille sidestep ikke kan forbigås, om ikke med et smil, så dog i tavshed?

(oktober 1968)

Sidste halvdel af 1960-erne var op gennemgik et identitetsskifte, d generationers udvikling fra barn

For eksempel fandt elevernes udvikling vej til SPECTACLEs side om pop-kunst og fotografiets side af tidens feterede folkesangere:

»Bert Jansch's guitar-spil, de de stærkt sensitive tekster helhedens næsten sanselige rundt i hovedmelodiens ene

Der er engagerede artikler om portier fra kulturrevolutionens (presses indoktrinering), og en op religiøse forestillinger.

Af og til dukker der en vis bevidsthedsoverskridelse op: en tion, en forside viser et eksemplar Litteratur« under en LSD-spr selv...«, og i rubrikken »Digte at udforske bevidsthedens grænser seriøst, men også præget af en (...)

Jeg sømmer min manchete i barens glasplade for ikke hovedkulds at styr af dette liderlige krematorium til grin for udvandede tuds men først nedsvælge en vob der smager af uvasket spær og roligt forlade etablerede gennemvåd til knoglerne af den tunge fugtighed fra frigide kvinder der med øjne svømmende i tigger om tilfredsstillelse (...)

Sidste halvdel af 1960-erne var også en tid, hvor gymnasieungdommen gennemgik et identitetsskifte, der var mere dybtgående end tidligere generationers udvikling fra barn til voksen.

For eksempel fandt elevernes kulturelt-litterære personlighedsudvikling vej til SPECTACLEs sider i form af dybsindige diskussioner om pop-kunst og fotografiets status som kunstart, og præsentationer af tidens feterede folkesangere:

»Bert Jansch's guitar-spil, der er let blues-inspireret, underbygger de stærkt sensitive tekster og udvider med geniale becifringer helhedens næsten sanselige virkning, og dystre harmonier vandrer rundt i hovedmelodiens enkle løb som skyggen af død«.

(januar 1968)

Der er engagerede artikler om pacifismen som utopi, begejstrede rapporter fra kulturrevolutionens Kina (som modvægt til den borgerlige presses indoktrinering), og en opinionsundersøgelse om gymnasiasters religiøse forestillinger.

Af og til dukker der en vis fascination af de nye muligheder for bevidsthedsoverskridelse op: en artikel handler om yoga og meditation, en forside viser et eksemplar af Falkenstjernes »Håndbog i Dansk Litteratur« under en LSD-sprøjte og det retoriske tilbud: Vælg selv...«, og i rubrikken »Digtforum« finder man ofte digte, der synes at udforske bevidsthedens grænseløse associative muligheder – altid seriøst, men også præget af en umiskendelig selvhøjtidelighed:

(...)

*Jeg sømmer min manchete fast
i barens glasplade
for ikke hovedkulds at styrte ud
af dette liderlige krematorium
til grin for udvandede tudseøjne
men først nedsvælge en whisky
der smager af uvasket sperm
og roligt forlade etablissementet
gennemvåd til knoglerne
af den tunge fugtighed
fra frigide kvinder
der med øjne svømmende i slim
tigger om tilfredsstillelse
(...)*

(januar 1968)

Det er sgu et farligt job at være boginspektør.

Mest sammenhængende kommer ungdomsoprørets frygt, håb, følelser, tanker og drømme til udtryk i »skolekomedien« i 1968, *Kryb*, et drama af absurd tilsnit, skrevet af to af gymnasiets 2.g'ere. Spectacle's anmelder var begejstret og mente, at *Kryb* »ramte noget i alle os andre, som måtte sidde og lade os fylde på eller stritte imod«. Stykket formåede simpelthen at udtrykke »ungdommens tidsånd« dér i slutningen af 1968.

Stykkets udgangssituation er statisk, helten finder tilværelsen meningsløs, men affinder sig med det. Det er herefter stykkets ide at sende helten på en vandring i samfundet, hvor han konfronteres med magtens autoriteter, falske ideologier, osv., i »en ond karikatur af de påvirkninger, vi udsættes for, men som vi desværre har svært ved at gennemskue«.

Naturligvis udforsker stykket også heroinsprøjtens muligheder: helten »forsøger et trip, så han begiver sig ud i LSD-lands beroligende hallucinationer, der bare hurtigt bliver til et mareridt«.

De foregående pluk fra SPFA af, at Herning Gymnasium et sydende ungdomsoprør. år forinden og fem år efter en af redaktionens frustrerede med denne opsang til blad

»I ønsker åbenbart at hederne uden nogen s

Men pas på! En dag

En dag bliver man træ

håbe, at lærere og rek

nogle få idealiser har

Samarbejdsudvalg,

sesfond, fællestimer, s

rygetilladelse, frikvar

morgensang.

Er I det værd??«

Det er beklageligt, at SPEC 1973. Protester mod red. f udsende et nødråb: »Kom, lærerne og referater af skole beder red. Læserne udfylde

Skal vi bevare et skoleblad

Resultatet af afstemningen

De foregående pluk fra SPECTACLE har måske givet læseren indtryk af, at Herning Gymnasium i slutningen af 1960-erne var centrum for et sydende ungdomsoprør. I forhold til atmosfæren på gymnasiet fem år forinden og fem år efter er dette billede sandt nok, tror jeg. Men lad en af redaktionens frustrerede frontkæmpere fra 1968 få det sidste ord med denne opsang til bladets læsere:

»I ønsker åbenbart at lalle rundt og lade jer røvrende af myndighederne uden nogen som helst protester.

Men pas på! En dag er der ingen, der vil arbejde for jer længere. En dag bliver man træt af passiv utaknemmelighed. Og så må I jo håbe, at lærere og rektorer rundt om kan klare det for jer, som nogle få idealiser har prøvet på:

Samarbejdsudvalg, højere støtte fra Ungdommens Uddannelsesfond, fellestimer, studiekredse, demokratisering, ølordning, rygetilladelse, frikvartermusik, skoleblad, teaterture, ordentlig morgensang.

Er I det værd??«

Kim Schrøder

Det er beklageligt, at SPECTACLE måtte indstille skydningen i marts 1973. Protester mod red. for politisk ensretning får en redaktør til at udsende et nødråb: »Kom, vær med til at fylde bladet med vitser om lærerne og referater af skoleballer, hvis det er det, I vil ha'«. Samtidig beder red. læserne udfylde denne skæbnesvangre kupon.

Skal vi bevare et skoleblad? ja nej

Resultatet af afstemningen var dødsdommen over SPECTACLE.

For at udfylde savnet startede man det seriøse skoleblad, hvor alt poppet stof, selv den mindste vits, var bandlyst. Om det skriver Ole Bisgård:

SKOLEBLAD (1973 - 1974)

Skoleblad, som kun udkom i 3 numre i tiden dec. 73 - feb. 74 blev udgivet af en gruppe elever fortrinsvis 3.g'ere, som syntes, der manglede et debatforum, der var både et alternativ og et supplement til datidens plenummøder, desuden var der behov for at få bragt oplysninger videre om, hvad der foregik i diverse udvalg og forsamlinger.

Indholdet bestod mest af artikler omkring skolens ledelse (de tilbagevendende rektorielle fejlgreb), medbestemmelse i undervisningen, referater fra møder, satiriske artikler o.l. Der var ingen annoncer, idet bladet blev trykt på skolens off-setmaskine. Prisen var derfor også holdt på et minimum af 25 øre (så vidt jeg husker). Ganske vist kunne vi have uddelt det gratis, men vi mente, at man satte mere pris på noget, der var betalt for. Der var iøvrigt ingen af de sædvanlige »vitser« i bladet, da vi gerne ville gøre det så seriøst som muligt.

Redaktionen var »kollektiv«, således at forstå, at vi blot skrev »red«. under alle artikler, vi selv skrev eller kunne stå inde for, og at »stillingen« som ansv. red. skiftede ejer ved hvert nyt blad.

Grunden til den korte levetid. Der var først og fremmest mangel på stof og så mangelen på arvtagere, da hovedparten af redaktionen bestod af 3.g'ere.

Så måske kunne der slet ikke eksistere et kritisk - seriøst blad på Herning Gymnasium.

Ole Bisgård

Måske kan et skoleblad ikke inden det næste forsøg blev 1975, alle med påskriften 1. humoristisk spørgebrevkasse (ier), ligesom man genindfø

PSST! (1975 - 1976)

Skolebladet PSST fik en tænk på Herning Gymnasium. F

Det var nogle år siden, de siet, og forespørgsler viste kunne bruges som kommu og elever imellem, et blad, d kort sagt et organ, som k hjerte.

Michael Mortensen, Ca tiativ til at få en redaktion posterne i redaktionen blev at utallige forslag var blevet lyst til at gå i gang, men der penge til skolebladet, altså ger tegnede sig for annonc var, at PSST skulle udkorr for 1 eller flere annoncer

Det første nummer kos dyrt. Redaktionen måtte f derne var ikke mange, de annoncører. Det lykkedes kr. Det var stadig for dyr ikke flere muligheder for a en af lærerne på Herning havde netop anskaffet en trykt på denne maskine, vi 45 øre pr. blad. Poul Kil ningen, og det næste nur

Måske kan et skoleblad ikke gå uden humoristisk stof. Der gik to år, inden det næste forsøg blev gjort, med PSST!, som kom fra efteråret 1975, alle med påskriften 1. årgang. Som noget nyt indførte man en humoristisk spørgebrevkasse, »Skulderklap«, lidt billedstof (fotografier), ligesom man genindførte ÆB-referater. Ulla Kronborg skriver:

PSST! (1975 - 1976)

Psst!

Skolebladet PSST fik en temmelig kort karriere i rækken af skoleblade på Herning Gymnasium. Kun et år fik det lov at leve.

Det var nogle år siden, der sidst havde været et skoleblad på gymnasiet, og forespørgsler viste, at der igen var interesse for et blad, der kunne bruges som kommunikationsmiddel imellem elever og lærere og elever imellem, et blad, der kunne give informationer og rejse debat, kort sagt et organ, som kunne benyttes af alle, der havde noget på hjerte.

Michael Mortensen, Carsten Bergshoeff og Lars Langsted tog initiativ til at få en redaktion samlet, og det lykkedes. 12 meldte sig, og posterne i redaktionen blev fordelt. Navnet PSST blev vedtaget, efter at utallige forslag var blevet kasseret. Nu var der en redaktion med stor lyst til at gå i gang, men der manglende kapital. Gymnasiet havde ingen penge til skolebladet, altså måtte der skaffes annoncører. 15 forretninger tegnede sig for annoncer. Nogle for 8, et i hvert nummer (planen var, at PSST skulle udkomme 8 gange årligt), mens andre tegnede sig for 1 eller flere annoncer i løbet af året.

Det første nummer kostede 2 kr., hvilket mange mente var alt for dyrt. Redaktionen måtte finde på noget for at få prisen ned. Mulighederne var ikke mange, der var faktisk kun én, nemlig at skaffe flere annoncører. Det lykkedes, og de næste numre kunne sælges for 1,50 kr. Det var stadig for dyrt, mente nogle, men nu havde redaktionen ikke flere muligheder for at få prisen ned, men redningen kom i form af en af lærerne på Herning Gymnasium, Poul Kildsgård. Gymnasiet havde netop anskaffet en ny kopi-maskine, og hvis PSST kunne blive trykt på denne maskine, ville produktionsprisen falde fra 1,40 kr. til ca. 45 øre pr. blad. Poul Kildsgård lovede at være behjælpelig med trykningen, og det næste nummer af PSST kunne sælges for 50 øre.

Nu var problemerne med økonomien overstået, men kort derefter opstod et nyt, nemlig antallet af medlemmer i redaktionen. Redaktionsmedlemmerne fra 3.g og 2.H.F. ønskede at trække sig, for at få mere tid til eksamenslæsningen. Da en stor del af redaktionen var fra afgangsklasserne, sad der nu pludselig kun 5 i redaktionen i stedet for de 12, det hele startede med. Der blev straks sat en aktion i gang for at få flere med i PSST's redaktion, men ingen meldte sig. De 5 medlemmer forsøgte at køre bladet videre og appellerede til lærere og elever om at skrive til PSST, men meget få meldte sig. Da det 7. nummer skulle udkomme, sad redaktionen med 2 sider, da deadline udløb. Dette gjorde, at der blev indkaldt til hastemøde angående PSST's videre skæbne.

På dette møde blev det efter lange og heftige diskussioner besluttet, at PSST skulle lide bladdøden ved slutningen af daværende skoleår, for eventuelt at genopstå som et nyt blad i det nye skoleår, hvis interessen viste sig at blive større med de nye 1.g'ere og 1.H.F.'ere.

Redaktionens sidste opgave var nu at få de sidste to numre udgivet, så vi kunne bringe de lovede annoncer. Det lykkedes, omend de sidste numre var meget »tynde« både kvantitets- og kvalitetsmæssigt.

PSST var nu fortid, og der var banet vej for det nye skoleblad OPINION.

Ulla Nygård (f. Kronborg)

*Allerede året efter afløst
Anders-Peter Mathiasen*

Om skoleblad begyndelse

Det er Klaus Ribbjergs hedder OPINION. Det netop havde gjort første Alt var færdigt og klart

Efter et skænderi valg roman »Spinatfuglene«, rette sammenhæng er op lys ellet egne ambitione

OPINION blev startet gymnasiet. Dengang snæ eleverne for passive og e have modstand.

Vi var en stor gruppe sommeren. Heraf var vi Salmonsens, Bodil Sønd Bang, Ninni Lodahl og da vi andre holdt op.

Vi ville lave et blad, skolen. Der støttede eleverne i DGS. Og som både: (Det sidste dog uden at f kunstmuseer). Samtidig meget ud af opsætning

Egentlig kunne vi bare Men vi ville have rent b Psst.

Således ville vi kun ud cer, for ikke at være tv forudbetalte reklamer.

*Allerede året efter afløstes PSST! af OPINION. Om starten skriver
Anders-Peter Mathiasen:*

Om skolebladet OPINIONs begyndelse

OPINION

Det er Klaus Rifbjergs skyld, at Herning Gymnasiums skoleblad hedder OPINION. Det stammer fra en nat i november 1976, hvor vi netop havde gjort første nummer af det nye skoleblad klar til tryk. Alt var færdigt og klart – men vi havde ikke noget navn.

Efter et skænderi valgte vi OPINION, der i en samtidig Rifbjergroman »Spinatfuglene«, er dæknavn for dagbladet Information. Set i rette sammenhæng er opinion således en titel, der hverken satte vores lys ellet egne ambitioner under en skæppe.

OPINION blev startet af en gruppe 2.g'ere der ville sparke liv i gymnasiet. Dengang snakkede man meget om, at skolen var for sløv, eleverne for passive og elevforeningen korrump. Det skulle altsammen have modstand.

Vi var en stor gruppe kammerater, der diskuterede bladprojekt hele sommeren. Heraf var vi fire, da det gjaldt: Jesper Bo Jensen, Lars Blom Salmonsens, Bodil Søndergård og undertegnede. Senere kom Lene Bang, Ninni Lodahl og Annette Schlätzer til, og de førte bladet videre, da vi andre holdt op.

Vi ville lave et blad, der forholdt sig kritisk, men dog sagligt til skolen. Der støttede elevernes medindflydelse og gik ind for samarbejde i DGS. Og som både skulle have journalistik, satire og »kulturstof«. (Det sidste dog uden at falde på halen for trompetkoncerterne på byens kunstmuseer). Samtidig skulle det være et flot blad, hvor vi gjorde meget ud af opsætning og lay-out.

Egentlig kunne vi bare have ført det netop lukkede blad PSST videre. Men vi ville have rent bord og bevidst undgå de fejl, der havde kvalt Psst.

Således ville vi kun udkomme, når vi selv gad. Vi ville undgå annoncer, for ikke at være tvunget til at skrive 14 blade i rap på grund af forudbetalte reklamer.

Derfor gav OPINION den nyskabelse, at bladet blev trykt på skolens maskiner og ikke hos en bogtrykker. Det lyder måske utroligt, men det var nyt i 1976.

Dernæst ville vi ikke ydmyge os og i bladet bønfalde folk om at komme med indlæg. Det ser man tit i skoleblade, men det må være alle redaktioners pligt selv at sætte igang – og ikke side og flåbe, fordi læserne ikke vil skrive bladet. Vi skulle nok skrabe stoffet ind, når det var nødvendigt. Alle var dog velkomne, og alle bidrag blev trykt.

I løbet af halvandet år udkom vi med syv numre. Ikke overvældende, men det var de betingelser, vi selv havde sat. Og i øvrigt krævede hvert blad en uges intensivt arbejde af os alle.

I løbet af den tid blev vi uvenner med flere. Først med skolenævnet, så vi kom til samtale med rektor. Senere med amtsrådet, så vi kom i Herning Folkeblad.

Og vi blev uvenner med ÆB, der dengang var ædeklub for bestyrelsen. De råbte igen, at vi dolkede dem i ryggen, men desværre havde vi ikke kræfter til at dolke dem nok. Desuden blev vi uvenner med Konservative Gymnasiaster (som der var to af, formanden og hans kæreste), fordi vi pyntede deres indlæg med obskøne tegninger. Og vi havde kontroverser med en bande fremskridtsfolk på skolen og en racistisk organisation på Fyn.

Samtidig med disse stridigheder havde vi reportage og debat. Vi skrev om Anker Jørgensen og Dan Turell i Herning, om forholdene i hæren, om Cinematografen og om politisk tortur i Tjekkoslaviet. Vi diskuterede bøsser og oldævl og lavede selvfølgelig anmeldelser og kommentarer til, hvad der foregik på skolen. Desuden bragte vi alle indsendte indlæg, lige fra en stor mængde KFS-breve til stof fra venskabsforbundet Danmark-Kina. Det var OK, men kunne give nogen tunge numre, syntes vi, hvor det var pligtstof og ikke redaktionen selv, der kørte løbet.

OPINION var ikke venstre-ekstremistisk, men langt mindre konservativt.

På flere års afstand ses det hele i nostalgis lys. Vi var da hurtige dengang. Og det *var* en god rus at ride gennem gymnasiet på. Men det var også en anstrengende tid, og det behøver ikke at skjules, at der var særdeles svære modsætninger i OPINIONs første redaktion.

Men måske var vi ikke så slagkraftige, som vi bildte os ind. Vi udkom

jo ikke tit og havde ikke t
vi havde planer om.

Og måske var vi ræde
stærke synspunkter. De l
eller som falske læserbre
senteret som »for eller in
var skolen så uvedkomm

Denne lille artikel sk
redaktion. Ingen forgær
Da det i 1977 blev tilbu
og papir, sagde vi nej.

For vi skulle ikke i l

jo ikke tit og havde ikke tid til alle de »dybdeborende« projekter, som vi havde planer om.

Og måske var vi rædde, eller i hvertfald underforståede med de stærke synspunkter. De blev præsenteret i satirisk form som noveller, eller som falske læserbreve fra forældre. En apartheiddebat blev præsenteret som »for eller imod negre« og i øvrigt *undskyldt*, fordi emnet var skolen så uvedkommende.

Denne lille artikel skal slutte uden gode råd til den nuværende redaktion. Ingen forgængere skal blande sig i driften af skoleblade. Da det i 1977 blev tilbudt, at skolen skulle betale alle vores udgifter og papir, sagde vi nej.

For vi skulle ikke i lommen på nogen.

Anders-Peter Mathiasen

OPINION synes at være levedygtigt, måske takket være en passende blanding af seriøst stof med livsnært indhold, – og humor, bl.a. med små tegninger. Martin Tønner Jørgensen, den sidst afgåede redaktør og medlem af redaktionen i tre år, slutter denne kavalkade:

OPINION '80 - '83

Jeg er som student af 1983 og medlem af OPINION's redaktion gennem alle tre gymnasieår blevet bedt om at skrive lidt om bladets udvikling gennem de sidste tre år op til jubilæet.

OPINION har gennem de tre år, jeg har haft med det at gøre, gennemgået nogle ret markante ændringer, hvad angår det rent indholdsmæssige. Generelt kan siges, at udviklingen er gået fra debatterende, udadvendt og »sagligt« stof til det mere kulørte (flip) og lidt svævende (digte m.v.). Ikke sådan at forstå, at enhver form for debat i skolebladet er gået i stå, det er naturligvis ikke tilfældet, som det også vil fremgå af nedenstående. Der er imidlertid ingen tvivl om, at den udvikling, som gymnasieskolen som helhed har gennemgået i de forløbne tre år, også har smittet af på OPINIONs indhold og kvalitet. Det er en udvikling, som er gået fra udadvendt samfundsmæssigt engagement blandt eleverne til, må vi nok indrømme, en temmelig udbredt passivitet og »laden stå til« mentalitet. I OPINION har vi kunnet mærke tendensen, dels derved, at de i forvejen temmelig sjældne læserindlæg er blevet endnu færre, dels gennem det faktum, at indholdet har været af enten filosoferende karakter (digte/essays) eller i det eventuelle debatoplæg har holdt sig inden for Herning Gymnasiums rammer. Et andet eksempel på sløvheden kommer til udtryk i redaktionens mange ørkesløse forsøg på at få en debat igang. Selv ikke da vi bragte et interview med en nynazist på HG, kom der nogen nævneværdig respons.

Som årsager til udviklingen kan nævnes samfundets udvikling hen imod stadigt større kompleksitet, som gør det temmelig svært som gymnasieelev at overskue endsige ytre sig omkring samfundsmæssige problemer. Den deraf affødte frustration afspejles klart i de mange digte og i tendensen til aspektløst udflip. En anden mere konkret årsag er det faktum, at adgangsbeholdninger og deraf følgende karakterræs bevirker, at man primært koncentrerer sig om skole-arbejdet.

Efter denne lille udredning kaste et blik på de forskellige ger sig med, og hvordan over udtryk her.

Lad os først se på det udad der i mit første år på gymnas debatter. Nedskæringer ind diskuteret, ligesom der kørt DGS og GLO.

I forbindelse med en Røde hjælpeforanstaltninger og uret. Af de mere pikante histor debatten, som kørte det år. over Hernings frimurere in fortrædigelse for denne. Ef på dette stofområde.

Der har været enkelte til men den eneste virkelige fredsproblematikken, og lemmernes stærke engager eneste samfundspolitiske

M.h.t. det interne »po referater af EM- og FU-n taget op, specielt har OF administrationen, rektor

Dette har vel egentlig mærksom på administrat hen over hovedet på elev sjældent har ladet kritik med at imødegå den.

Et andet af stofområde Her har debatten primær lange teologiske afhand Til dette stofområde hør delser, som udtrykker n først og fremmest krigs giske samfunds bureau »Formyndergymnasiet«

ÆB – festforeningen Fortrinsvis omkring m

Efter denne lille udredning kunne det måske være interessant kort at kaste et blik på de forskellige stofområder, som OPINION beskæftiger sig med, og hvordan ovenstående beskrevne udvikling kommer til udtryk her.

Lad os først se på det udadvendte samfundspolitiske stof. Her kørte der i mit første år på gymnasiet og i OPINION en mængde forskellige debatter. Nedskæringer indenfor både folkeskole og gymnasium blev diskuteret, ligesom der kørte en debat om de faglige organisationer – DGS og GLO.

I forbindelse med en Røde Kors-indsamling blev værdien af sådanne hjælpeforanstaltninger og u-landsproblematik i det hele taget diskuteret. Af de mere pikante historier kan nævnes behandlingen af frimurerdebatten, som kørte det år. OPINION trykte i den forbindelse en liste over Hernings frimurere indholdende bl.a. vor kære rektor, til stor fortrædelse for denne. Efter dette første år er det gået jævnt tilbage på dette stofområde.

Der har været enkelte tilløb til debat om gymnasieskolens struktur, men den eneste virkelige debat, der har kørt, har været omkring fredsproblematikken, og det skyldes primært et af redaktionsmedlemmernes stærke engagement i Aldrig mere Krig. Derudover har det eneste samfundspolitiske stof været KG's jævnlige proklamationer.

M.h.t. det interne »politiske« stof har OPINION jævnligt bragt referater af EM- og FU-møder. Interne problemer har jævnligt været taget op, specielt har OPINION fungeret som talerør for kritik af administrationen, rektor er jo altid et yndet offer.

Dette har vel egentlig været bladets vigtigste funktion, at gøre opmærksom på administrationens dispositioner og eventuelle handlingen over hovedet på eleverne, omend man fra administrationens side sjældent har ladet kritikken få nogen konsekvens endsige ulejligt sig med at imødegå den.

Et andet af stofområderne er den »filosofiske« afdeling. Her har debatten primært drejet sig om kristendom; ateistiske angreb, lange teologiske afhandlinger og små »vækkelsesindlæg«. Til dette stofområde hører også de sidste par års mange lyriske udfoldelser, som udtrykker mange af 80'ers ungdommens følelser og tanker, først og fremmest krigsangsten og frustrationen over for det teknologiske samfunds bureaukrati. Et par titler: »Hvor er folket henne«, »Formyndergymnasiet« og »Dyret«.

ÆB – festforeningen har også givet anledning til mange debatter. Fortrinsvis omkring musikvalg til festerne – rock contra disco. Den

mest famøse sag omkring ÆB var døg historien om momsskandalen, hvor ÆB først blev dømt til at betale 10.000 kr. for ubevidst moms-snyderi og derefter fik det eftergivet p.g.a. velvilje fra toldvæsenet. Vor medarbejders overskrift var – »Staten betaler gymnasieelevers druk«.

Udover disse faste stofområder har vi i OPINION også forsøgt at dække forskellige begivenheder på skolen såsom de mange interessante fællestimearrangementer, ÆB-fester osv., gennem reportage og anmeldelse. Videre skal også nævnes et af vore bedre påfund, en artikelserie om, hvad man kan foretage sig i et evt. sabbatår efter eksamen. Vi modtog brev fra Scotland, Israel, Sri Lanka og Frankrig og var på den måde med til at formidle ideer. Endelig er der det tidligere omtalte flipstof, som i den sidste tid har taget lidt overhånd. Det er oftest ganske morsom læsning, men som nævnt temmelig aspektløst. Derfor ville det være synd, om OPINION, som talerør for de tanker og ideer, der måtte røre sig blandt HG's elever, forsumpede i det visionsløse flip, der har præget de sidste par numre. Lad dette være en påmindelse til kommende generationer.

Efter denne lange redegørelse om OPINIONs indhold gennem de sidste tre år kunne det måske være på sin plads afslutningsvis at vende sig mod de mennesker, som sørger for, at skolebladet eksisterer, OPINIONs redaktion, og give dem et velfortjent skulderklap. Der ligger faktisk et temmelig stort arbejde bag hvert nr. af OPINION. Redaktionen må fungere både som journalister, illustratører, sættere, trykningsmedhjælpere mm. Alligevel har disse mange lange eftermiddage under arbejdet med OPINION aldrig været sure. Arbejdet har altid haft værdi, fordi det, vi gjorde, var at skabe noget selv og sammen, og det at skabe noget sammen er det vigtigste og gyldigste overhovedet. Altså til slut en vemodig tanke til OPINION og de mennesker, der var med til at tegne og skabe det, en opfordring til kommende generationer om at klø på, og endelig en venlig tanke til de elever, der gennem tiden har gjort SPECTACLE og OPINION til værdifulde og uundværlige indslag i gymnasietiden.

Martin Tønner

II

Eleforeningen gennem tiderne

ELEVFORENINGEN

ved lektor Frede Jensen

På lektor Christensens forslag stiftedes i januar 1924 gymnasieforeningen »E Bindstouw«; det var året efter gymnasiets oprettelse.

Herom fortæller tidligere sognepræst H. H. Frank, der blev dimitteret på det første studenterhold i 1926, bl.a.:

»Vor klasselærer var C. L. Christensen eller lektor, som han mest kaldtes i daglig tale. Da havde skolen kun een lektor, og da vi havde »lektor« i dansk, engelsk og gymnastik, var han nok den af lærerne, der kom til at stå os nærmest. Der var diskussion om, hvilket navn man skulle give foreningen. De klassiske navne: Minerva, Athene o. s. v. blev foreslået. Men lektor Christensens forslag »E Bindstouw« sejrede. I øvrigt gav han gennem sin undervisning »Jyllands digter« den plads, han burde have på det nye gymnasium i »Hedens hovedstad«.

Foreningens formål har vel været at give miljøet for kammeratligt samvær udenfor skolegangen. Sædvanligvis formede aftenerne sig på den måde – sådan husker jeg det i hvert fald – at en af kammeraterne indledte over et litterært emne, hvorefter der var debat. – Apropos debat: jeg mindes ikke, at der nogensinde var diskussion i timerne. Afstanden mellem lærere og elever var dengang for stor til, at noget sådant kunne tænkes. På det alderstrin har sikkert de fleste deres hjemsmeninger og holdninger, men for mange bliver gymnasieårene anledning til ikke uanfægtet at tralle de gamles viser efter. Man ønsker at se med egne øjne. Den moderne værdinihilisme, som foreslår, at man skal præsentere alle anskuelse som lige gode for eleverne, var ikke karakteristisk for Herning Gymnasium. Der var lærere, hvis sympati og holdninger man ikke var i tvivl om. Det var meget sundt for os unge. Dermed være ikke sagt, at vi ukritisk godtog alt, men vi lærte at passe på med de hastige domme og alt for sikre meninger.

I »E. B.« fik vi lejlighed til at luften vore anskuelse. Vi var en broget flok med vidt forskellig baggrund. Men dette til trods udviklede sig et kammeratskab så godt og stærkt, at det holder den dag i dag. En gang om året samles vi et eller andet sted i landet hos en af os«.

Hans Hermann Frank

Ellen Bjørnstad, studenterholdet, omtales, får en smule berømmelse for sin fremstilling af tidens markante skikkelser.

Æ BINDSTOUW

En Skoleforening

Herning ved aftenidretten på Møllevvej. Han er på vej til Bethaniagade er der en klokke er tyve. Måske er det en masse, der altid har været der når det vrirler med bly. Men nu i aften er alt andet end. Hjelm Poulsen i samtale om mellemskolens glemte mørke, skumle glemte G. »Der er i almindelighed mange!« tænker Edvard.

Nicolai Mourits Kongs skyld i den rufting, at der er alt andet end klasseværelse – går på noget. Hans mund er slet ikke se vred ud. Når skolen på tre minutter denne råben og skrig med store bogstaver tilbage og sætter sig eleverne fra første, at De betaler tre kroner skrevet, begynder Edvard kommer ind.

Ellen Bjørnstad, student fra 1933, har ønsket, at personerne, som omtales, får en smule baggrund, at der angives en stemning. Hun giver derfor sin fremstilling denne anskuelige form, samlet omkring nogle af tidens markante skolefolk:

Æ BINDSTOUW

En Skoleforening

Herning ved aftentide, oktober 1930. Rektor Lauritsen i silhouet ned ad Møllevej. Han er på vej ud af billedet, men han ved det ikke endnu. – I Bethaniagade er der møde i gymnasieforeningen »Æ Bindstouw«. Klokkeren er tyve. Månen hænger med en mine så sagesløs som nogen sinde over mellemskolens massive bygning, mellemskolen, denne grå masse, der altid har vidst at møde sin beskuer med en urokkelig ro. Selv når det vrirler med børn i dens indre, ligger den lige uforstyrrelig der. Men nu i aften er alt lys slukket, og huset simpelthen sover. – Edvard Hjelm Poulsen i samtale med Karen Margrethe Truelsen er på vej tværs over mellemskolens gård. De når annekset og går op ad trappen og ind i den mørke, skumle gang og videre ind for at se, om der er mødt folk i tredie G. »Der er i al fald en dejlig larm derinde, så der er nok kommet mange!« tænker Edvard.

Nicolai Mourits Krarup, som er præstesøn fra landet, bor for nems skyld i den rummelige overlægevilla i Nygade. Nicolai, som finder, at der er alt for megen støj i mødelokalet – det er tredie G's klasseværelse – går på sine store fødder op til tavlen. Han siger ikke noget. Hans mund er fast tillukket. Han ser ikke vred ud. Nicolai kan slet ikke se vred ud. Han bor jo hos den venlige overlægefrue; han kan nå skolen på tre minutter, og derhenne er lærdommen. Men hvorfor nu denne råben og skrigen her i klassen. Nicolai tager kridtet og skriver med store bogstaver: »Må vi bede om ro herinde!« Derefter går han tilbage og sætter sig på sin plads. Æ Bindstouw's medlemmer er eleverne fra første, anden og tredie G. Der er fem og fyrrer medlemmer. De betaler tre kroner om året i kontingent. Da de ser, hvad Nicolai har skrevet, begynder de at le, og nu støjer de ikke så meget som før. – Edvard kommer ind, fulgt af Karen Margrethe. Edvard er aftenens

foredragsholder. Det er hans sidste skoleår og ikke første gang han taler i Æ Bindstouw. Hans emne i aften er Nietzsche og »det heroiske livssyn«, men det emne er såmænd helt tilfældigt valgt; for Edvard kunne akkurat lige så godt have talt om alt muligt andet og gerne hele natten, om nogen ellers gider blive og høre på ham, og pedel Thomsen for en gangs skyld – sådan helt mirakuløst – skulle være faldet i søvn på sin post, så ingen kommer for at lukke og låse og slukke. – Edvard taler og taler. Eleverne fra første G siger ikke noget. De er lidt benovede over, at de andre vil have dem med, og de ved ikke ret meget om Nietzsche. Heller ikke eleverne fra anden og tredje G har noget at indvende. »Er der slet ingen, der vil sige mig imod?« spørger Edvard. Ingen svarer. »Godt, så gør jeg det selv!« og han begynder forfra, men hans pibe har fået en anden lyd. Han går nu hjerteligt ind for alle de synspunkter, han før forkastede. Den Edvard. Sådan kan han blive ved. Frem og tilbage. Der er slet ingen fornøjelse ved at sige ham imod. Det gør han meget bedre selv. – Da Nicolai kommer hjem, tager han sine sko af og lister forbi Nis Petersens dør. Nicolai synes, der er mere hold i Cicero end i en fri fantasi over sandalmagerens gade. Snart er han i sikkerhed på sit værelse. Ellen Biilmann er husets frue. Hun er en bohème, men falder dermed helt i tråd med sine to logerende, så forskellige som de i øvrigt er.

Rektor Lauritsen, denne autoriteternes autoritet, denne klippe, denne formidler af tryghed og velvære, går en aften lige før jul fra sin bolig i Højgade ned mod skolen. Han mangler højre arm, men det gør ham ikke mindre rank i ryggen. I Æ Bindstouw holder han et foredrag, som han har kaldt »Historiens største justitsmord«. Det handler om Christi domfældelse og død. Men det er jul, og Æ Bindstouw's medlemmer har tændte stearinlys sirligt anbragte på hver en pult, og de let afbrændte grankviste leder tanken hen på røgelse. Da mødet er forbi, lukker formanden et par vinduer op. Vi tager altid hensyn til pedel Thomsen og hans olfaktive sans. Hans tanker kredser en del om ildebrand.

Dr. K. F. Plesner, der forlod vor by og vor skole i sommeren 1931 efter at have fuldført sin doktordisputats (om Jens Schelderup Sneedorff), har ikke glemt os og ej heller vore aftensammenkomster. Han sender et Goethe-digt:

*Willst du immer weiter schweifen,
sieh, das Gute liegt so nah,
lerne nur das Glück ergreifen,
denn das Glück ist immer da.*

Men for ham ligger »das (Schneekloth Skole og bor i triste Valdemarsgade i København må indfinde sig og m klasseværelse, hvor Æ Bin til stedet, det tør jeg sig hundredårsdagen for Goeret, ignorerer stueurets til »Vulnerant omnes, ultima Goethe-citater og Goethe. vi alle mindst en gang om om Goethe, Johann Wol kommer den lille grå mar Medlemmerne forsvinder skridt hen til Løveapotek

Rektor Lauritsen, som de små (og aldrig til de store – første mellem i sit hemm Katedralskole, og ganske han rektor dersteds fra au uden (heldigvis) at være heden af denne hovedsta

»You can't get rid of ea engelsk og gymnastik. D det ophold på bunden af sens afrejse har henvist m rektor og hans frue, og f musik og dans. Åh, vi l Christensen. Vi synes, at For tre år siden var han le ser. Han er en himmelse siger han straks ja til at m Blicher. Den ellefte okte treds år. Vort mødelokal Pigerne har taget strikke om hin berømte »aften fe som ved skoleårets beg erklærer, at han føler sig er ikke medlemmer af Æ aften fået en særlig invita

Men for ham ligger »das Gute« stadig i Herning. Han underviser på Schneekloth Skole og bor ikke længere i Hedens Hovedstad, men i den triste Valdemarsgade i København. Han savner jyderne og spørger, om han må indfinde sig og mindes sit idol, Goethe, i det gammelkendte klasseværelse, hvor Æ Bindstouw holder sine møder – en kompliment til stedet, det tør jeg sige. Det er den to og tyvende marts 1932, hundredårsdagen for Goethes død. Vi sætter to kandelabre på katederet, ignorerer stueurets tikken på væggen med timernes ubønhørlige: »Vulnerant omnes, ultima nequit« og hengiver os til Goethe-historie og Goethe-citater og Goethe, skønt død udødelig. Og dr. Plesner siger, at vi alle mindst en gang om året bør afsætte otte dage til læsning af eller om Goethe, Johann Wolfgang, født 1749, død 1832. – Ved ti-tiden kommer den lille grå mand, pedel Thomsen, for at lukke og slukke. Medlemmerne forsvinder hver ad sin kant, og dr. Plesner går de få skridt hen til Løveapoteket, hvor han er gæst for natten.

Rektor Lauritsen, som havde sin private fornøjelse af at betro sig til de små (og aldrig til de store), indviede allerede i 1926 – i en historietime – første mellem i sit hemmelige ønske om at komme til at lede Roskilde Katedralskole, og ganske i overensstemmelse med sine drømme blev han rektor dersteds fra august 1932. Hans argument var, at Roskilde – uden (heldigvis) at være hovedstaden – dog lå ret så bekvemt i nærheden af denne hovedstad.

»You can't get rid of early training!« siger vor nye rektor, hvis fag er engelsk og gymnastik. Det lyder som en fanfare, og jeg bliver træt af det ophold på bunden af mistrøstighedens brønd, som rektor Lauritsens afrejse har henvist mig til. Æ Bindstouw giver en fest for den nye rektor og hans frue, og festen bliver holdt på hotellet med spisning, musik og dans. Åh, vi kender ham jo, vor nye leder, rektor C. L. Christensen. Vi synes, at vi har kendt ham altid, og det har vi jo også. For tre år siden var han lektor på skolen. Han med sine raske bevægelser. Han er en himmelsendt gave af kundskab og munterhed, og nu siger han straks ja til at medvirke ved en mindeaften for Steen Steensen Blicher. Den ellefte oktober 1932 fylder Blicher et hundrede og halvtreds år. Vort mødelokale er fuldt. »E Bindstouw« i »Æ Bindstouw«. Pigerne har taget strikketøj med. Rektor går på »scenen«. Han læser om hin berømte »aften før lillejuleaften«. – Den lærde lektor Petersen, som ved skoleårets begyndelse har overtaget dr. Plesners embede, erklærer, at han føler sig som et eneste stort spørgsmålstegn. (Lærerne er ikke medlemmer af Æ Bindstouw, men lektor Petersen har denne aften fået en særlig invitation). – Rektor læser videre på udadleligt jysk

og med rungende stemme om »mi Aallfaaers Aallfaaer« og om »de wa ve Hellestier . . . « – »Det betyder Allehelgensdag!« hvisker en velmenende sjæl til lektor Petersen, som stadig ingenting forstår. Rektor lader sig ikke standse. Han er nu nået til: »e Hueskræhmer – I kinne ham wal«: »Den Gaang te A sku føøst Gaang o Sessionen, da wanted mi Faar knap aa nap fiir Oer i trej Snees . . . « og vi andre, som er født i Jylland, vi sidder og glæder os over, at vi forstår det, dette jyske, dette skøre sprog.

Men den lærde lektor Petersen (Svend Åge) har meget i baghånden. Han kommer gerne og holder foredrag i Æ Bindstouw. Han siger: »Jeg kan ikke læse højt for Dem på jysk. Jeg kan nemlig overhovedet ikke forstå jysk. Jeg vil tale om litote og eufemisme og synekdoke og aposiopese og metonymi og om metaforer og paradokser og en hoben andre græske troper og figurer. Stilistik kort og godt!« Ja, han sagde De til os.

Kirkeuret er helt upåvirket af min stemning. Det forskrækker mig altid lidt, når det slår, selv om lyden ganske vist er fuld af sødme. Ti slag falder. Jeg går op forbi kirken gennem høje snedriver og synes, at jeg er omgivet af katakrese og apostrofe, og hvori bestod nu forskellen mellem asyndeton og polysyndeton? Det føles næsten som en lettelse, da lektor Petersen tilbyder os et nyt foredrag i Æ Bindstouw. Dette nye foredrag kommer nemlig til at handle om noget så nordisk som den islandske digter Hallfred Vandraadeskjald Ottarson og hans æredigt over Olaf Tryggvason, og den aften fik pedel Thomsen plus hans kone, Pedella, den gode idé at servere øl og smørrebrød, og lektor Petersen sagde ikke et eneste græsk ord. Han holdt sig nemlig hele aftenen til islandsk.

Der er så stille på heden.

Ellen Bjørnstad

Om afstanden mellem, hvad forventer, at deres indsats skud af deres arbejde, handle. Let bliver det heller ikke at med »E Bindstouw's« virkendinger: »Målet skal være lærerigt gymnasieliv, viet af ratskabets museer«, og der burde være »oasen i skolek. Om disse frustrationer, universitetslektor Niels Ly

– Some of the

I min skoletid i tredivern stor og uhandelig lommel noteringskalender, landl fortegnelse over landets listen, hvor navne som gymnasiets daværende fi ikke lade være at synes. havde det bedste; det lø lemskoleklasserne så m forening, hvor gymnasi festivitatis og ånd. Da m man konstatere, at udf så spagfærdigt.

Hvordan kunne det v de dengang ca. tres ele medlemspotentiel var i eleverne var togrejsen Brande, Give og Sønd for at komme til og fra ikke det mindste intere hvad enten der var ta cursioner eller aftenr

Om afstanden mellem, hvad stifterne og senere lederne af foreninger forventer, at deres indsats skal resultere i, og hvad der faktisk kommer ud af deres arbejde, handler mangan en skuffet formands beretning. Let bliver det heller ikke at leve op til idealerne, når f.eks. formålet med »E Bindstouw's« virke i skolebladet i 1939 udtrykkes i disse vendinger: »Målet skal være at samle eleverne om et fornøjeligt og lærerigt gymnasieliv, viet åndens, intelligensens, glædens og kammeratskabets muser«, og der senere konkluderes, at livet i foreningen burde være »oasen i skolehverdagens ørken«.

Om disse frustrationer, men også om glæden ved arbejdet skriver universitetslektor Niels Lyhne, Århus, i 1938 formand for »E. B.«

– Some of those days –

I min skoletid i trediverne udsendte et entreprenant forlag hvert år en stor og uhandelig lommebog for skoleelever i kulørt papbind. Foruden noteringskalender, landkort og sågar en novelle indeholdt den en fortegnelse over landets gymnasieforeninger. Når man så ned over listen, hvor navne som Valhal og Minerva i overensstemmelse med gymnasiets daværende filologiske traditioner dominerede, kunne man ikke lade være at synes, at Herning Gymnasium med E Bindstouw havde det bedste; det lød fyndigt, originalt og uhøjtideligt. Fra mellemkoleklasserne så man hen til en dag at skulle være med i denne forening, hvor gymnasielivet rigtigt måtte udfolde sig med akademisk festivitas og ånd. Da man omsider kom det på nærmere hold, måtte man konstatere, at udfoldelsen var nok så beskednen, og åndslivet ret så spagfærdigt.

Hvordan kunne det vel være anderledes! Herning Gymnasium havde dengang ca. tres elever i de egentlige gymnasieklasser, men ÆBs medlemspotentiel var i realiteten endnu mindre. En ikke ringe del af eleverne var togrejsende (som det hed) fra Holstebro, Ikast, Skjern, Brande, Give og Sønder Felding og havde hver dag et par timers rejse for at komme til og fra skole. Langt de fleste af disse var forståeligt nok ikke det mindste interesserede i skoleaktiviteter ud over skematimerne, hvad enten der var tale om sportsarrangementer, skolekomedie, excursioner eller aftenmøder.

Medlemmerne måtte således findes mellem de resterende fyre til femogfyre elever; men blandt disse var der dels de fromme, som anså ÆB for en syndig balforening og holdt sig til den kristelige gymnastiebevægelse, dels var der det evigt nærværende kontingent af kontrære, der gør blaserthed og inaktivitet til en livsstil og altid har en usalig evne til at påvirke holdning og stemning i en gruppe eller klasse.

Med en ringe medlemskare og et kontingent på to eller tre kroner var det således begrænset, hvad E. B. kunne stille på benene af arrangementer. Nogen offentlig støtte var der dengang naturligvis ikke tale om (man må håbe, det har ændret sig). Vi havde ydermere ikke noget videre organisationstalent; vi kendte ikke til at lægge et program for hele året, men indkaldte til de ret få møder, når noget dukkede op, eller vi følte, at nu måtte der for skams skyld ske noget. På denne baggrund er det mærkeligt, at der alligevel er noget at erindre fra foreningslivet i E Bindstouw.

Hvilke aktiviteter var der så? Først og fremmest var der ballerne. Ved skoleårets begyndelse fik vi lov til at afholde en velkomstfest med dans for de nye første g. ere i gymnastiksalen og en julefest samme sted. De var sjældent succes'ere. Det var derimod årets clou, komedieballet, der afholdtes efter sidste forestilling af den årlige skolekomedie i december. Det var en særlig tiltrækning, at det fandt sted i teatersalen på Hotel Herning og kom så sent i gang. For inden dansen kunne begynde, skulle komedianterne fejres med fælles kaffebord og taler. Det var henimod midnat, inden musikken intonerede, men så gik dansen lige til klokken to, ja måske en halv time mere, om Rektor var så nådig. Alle var i stiveste skrud, pigerne i lange balkjoler og drengene i mørkt tøj eller smoking for dem, det var lykkedes at erhverve dette gangsterkostume, hvortil der naturligvis hørte stivet skjortebryst og skærende knækflip til den sorte butterfly. Musikken var en rigtig levende trio, byens mest avancerede, Louis Thomsen and his Band! Ved komedieballet håbede man altid på at komme udenom det spiritusforbud, som Rektor udstedte. Glemte han at nævne det, tog vi det jesuitisk som udtryk for, at vi godt kunne give bestilling på bajere eller cherry brandy (meget populært), ja nogle – himmel (eller det modsatte) – hunde skaffede sig en tynd whiskysjus. Det gjaldt om at være tidligt på færde, om Rektor skulle finde på at inspicere og indskærpe sit forbud.

Og så foxtrotede, tangoede og valsede de der, de unge slægter i glædens sal, mens en drejende projektør kastede sit kulørte lys på dem, og de sorgløst tænkte, sådan vil det vare ved og vare ved.

Foruden denne fest af ligeledes på Hotel Herning komedieballet.

Ballerne var ikke blot for de betød også en konsolideret overskud på halvanden sikre de øvrige aktiviteter møder med foredrag eller lokale kræfter. Således blev udmærket, hvortil kom, og prosa. En anden lærer lektor Hindborg-Fredrik da det rygtedes, at han h som til Ungarn, blev ha

Blandt lokale kræfter Zoffmann, der var leve lærer Raskmark var hell bange for, at vi snobbed umiskendelige sceniske

Vi kunne heller ikke sker, museumsforstand terkom E. B.s indbydel var ikke rigtig noget for mands formaninger om

Min gymnasietid fald først i trediverne havde ning, var taget kendelig men i ÆBs program sp kom det til tilkendegiv foredrag af den kendte Lysbro, som foreningen os sympatiserede.

Selvom man ikke ka foregik i Tyskland og S øjnene derfor. Blandt Z tyske litteraturforsker grant i Danmark og rendsohn talte indtræ deres undertrykkelse i og ædle personlighed g

Foruden denne fest afholdt E. B. et nytårsbal og et studenterbal, ligeledes på Hotel Herning, altid velbesøgte, men dog kun afglans af komedieballet.

Ballerne var ikke blot festlige højdepunkter blandt E. B.s aktiviteter, de betød også en konsolidering af foreningens finansielle stilling. Det overskud på halvanden til to hundrede kroner, de gav, var nok til at sikre de øvrige aktiviteter, foreningen bød på. Det blev til tre til fem møder med foredrag eller oplæsning. Man trak på lærerstaben og lokale kræfter. Således læste rektor Christensen op. Det gjorde han udmærket, hvortil kom, at han mødte med et velvalgt program af poesi og prosa. En anden lærer, der kan nævnes som foredragsholder, var lektor Hindborg-Frederiksen. Han kom som ny mand til skolen, og da det rygtedes, at han havde været på en rejse så uendeligt langt borte som til Ungarn, blev han anmodet om at fortælle om sin fjerne færd.

Blandt lokale kræfter, man kunne regne med, var landinspektør Zoffmann, der var leveringsdygtig i filosofiske emner. Den kendte lærer Raskmark var heller ikke svær at formå til at læse op, men jeg er bange for, at vi snobbede små gymnasister ikke rigtig værdsatte hans umiskendelige sceniske evner efter fortjeneste.

Vi kunne heller ikke tilbørligt vurdere den betydelige folkelivsforsker, museumsforstander dr. H. P. Hansen, der også beredvilligt efterkom E. B.s indbydelse til at holde foredrag. Den jyske bondekultur var ikke rigtig noget for os, men navnlig gouterede vi ikke den lærde mands formaninger om nøjsomhed og sparsommelighed.

Min gymnasietid faldt i en periode, hvor den politiske interesse, der først i trediverne havde gjort sig stærkt gældende, ikke mindst i Herning, var taget kendeligt af. Nogle få var aktive i K. U. og D. S. U., men i ÆBs program spillede politik en ringe rolle. Kun ved et møde kom det til tilkendegivelse af politiske standpunkter. Det var efter et foredrag af den kendte Aldrig Mere Krig-forkæmper lærer Mathisen, Lysbro, som foreningen havde indbudt, og for hvis bevægelse en del af os sympatiserede.

Selvom man ikke kan sige, vi var meget bekymrede for, hvad der foregik i Tyskland og Spanien, kan man ingenlunde sige, at vi lukkede øjnene derfor. Blandt ÆBs mest betydelige talere i de år var den ansete tyske litteraturforsker Walther A. Behrendsohn, der levede som emigrant i Danmark og et par gange gæstede skolen. Professor Behrendsohn talte indtrængende til os om humanismens idealer og om deres undertrykkelse i Nazi-Tyskland. Hans fornemme fremtoning og ædle personlighed gjorde et stærkt indtryk, og med ham kom der

virkelig en samtale i gang. Behrendsohn var ikke blot humanist og fredsforkæmper, han var også ivrig vegetar og afholdsmand. Han talte advarende til os om drikkeskikkene på de tyske studenterknejper; det påhørte vi med stor interesse, men fandt vist hans skildring mere tillokkende end det modsatte. Et andet foredrag om forholdene i Tyskland holdtes af den unge wandervogelemigrant Hans Rütting, senere kendt som forfatter til den fremragende bog *Vejen til Danmark*, der skildrer hans ophold som flygtning her i landet sidst i trediverne og hans skæbne under krigen, da han sad som dødsdømt fange i et fængsel i Berlin.

Som vi oplevede ham i Herning, var Hans Rütting en ung, munter friluftsmænd i fløjlsbukser og støvler. Hans emne var den tyske wandervogelbevægelse. Han fremhævede dens romantiske karakter, fjern fra vandrehjem og billig turisme, men han skildrede også, hvordan dette inderligt tyske fænomen i nazismens første år var et samlingssted for unge, der var i opposition til de nye magthavere. Rütting, der ikke havde sit forhold til Fremmedpolitiet helt i orden, havde betinget sig, at ingen referenter overværede hans foredrag, hvad vi også mente at have sørget for. Alligevel bragte »Herning Avis« et referat, idet en nævenyttig journalist, der hørte foredraget omtalt ved morgenbordet i et pensionat, flikkede et referat sammen på anden hånd og bragte det i bladet. Vi var meget bestyrkede og vrede, men advarede Rütting, der så en tid måtte holde en lav profil.

De religiøse interesser på skolen varetoges af den kristelige gymnasiastbevægelse, men E. B. havde dog et møde med et teologisk emne. Det var et foredrag om katolicismen, holdt af en begavet og sympatisk katolsk sognepræst fra Horsens. Han vakte interesse, og man var fristet til at følge pastorens invitation til weekendmøde i pastoratet i Horsens. En sådan udflugt advarede lektor Laursen os stærkt imod som en sand luthersk stridsmand, og ingen kom vist af sted. Det har man siden ærgret sig over, for vi trængte jo til at opleve noget andet end det tilvante, det indgroede, hvad man i Herning kunne acceptere.

Gymnasieforeninger var vist ofte oprindeligt litterære selskaber, hvad navnene tyder på. Det var ÆB ikke i vores tid. Den mest mindeværdige litterære aften i de år var en oplæsningsaften med Johannes Buchholtz. Bortset fra Kaj Munk var han den eneste forfatter af betydning, der dengang var bosiddende i Vestjylland, nærmere betegnet Struer. Buchholtz kom så, og med bredskygget digterhat og skarptskåren profil og tænksom panderynke så han ud som en rigtig digter. Hans oplæsninger af egne værker var en elastelig virtuospræ-

station. Buchholtz's optræden »SPECTACLE« fra olyn nedlod os til denne unde Nietzsche, men ingen vil

Et mørkt og tyndt kapi nogle trediverår er gymnasteter. Vi var fattige på tal træde frem. Den forfærd som en lammelse, når man var vi beslægtet med hin be kasseret på session på gru kredsen og vise sig, give Hvad bildte sådan en sig

Jeg husker kun et eks Lauritz Stampe (årgang 38 med personlige bekendelse og intellektuel kvalitet, r skumlere og generte grine sådan indstilling var foran fordi man indser, at den l tionstvang, der vist var sær idag stærkt har fortaget si

Når ens tanker har stre med, har den umiddelbare skedne dimensioner; komr alligevel et og andet frem b kunne være bekendt. Vi v have gjort det bedre.

station. Buchholtz's optræden i ÆB indbragte bestyrelsen et spark i »SPECTACLE« fra olympiske ånder, som indigneredes over, at vi nedlod os til denne underholdningsforfatter. Ja, Buchholtz var ikke Nietzsche, men ingen vil vel idag benægte, at han har kvalitet.

Et mørkt og tyndt kapital i denne oversigt over ÆBs virksomhed i nogle trediverår er gymnasiasternes egne bidrag til foreningens aktiviteter. Vi var fattige på talent, men frem for alt savnede vi mod til at træde frem. Den forfærdelige vestjyske generthed overmandede en som en lammelse, når man fik opmærksomheden rettet mod sig. Alle var vi beslægtet med hin bondekarl i Himmerlandshistorierne, der blev kasseret på session på grund af undseelighed. Åh, at træde frem fra kredsen og vise sig, give sig en blottelse; nej, det gjorde man ikke. Hvad bildte sådan en sig vel også ind!

Jeg husker kun et eksempel på et elevforedrag. Det holdtes af Lauritz Stampe (årgang 38), han havde mod til at fremføre et causeri med personlige bekendelser og digte. Det havde vist både menneskelig og intellektuel kvalitet, men vi påskønnede det ikke. Lavpandede skumlere og generte grinebidere godtede sig skadefro i krogene. En sådan indstilling var forarmende og forkvaklende og kan kun tilgives, fordi man indser, at den bundede i hjælpeløs generthed og en traditionsvang, der vist var særlig karakteristisk for Herning. Godt, at den idag stærkt har fortaget sig eller er helt borte.

Når ens tanker har strejft foreningslivet i ÆB, dengang man var med, har den umiddelbare fornemmelse været, at det havde såre beskedne dimensioner; kommer erindringen imidlertid på gled, toner der alligevel et og andet frem blandt aktiviteterne, som man synes, vi godt kunne være bekendt. Vi var ikke så ringe endda, men vi kunne nok have gjort det bedre.

Niels Lyhne

Medens ÆB således i en lang årrække primært trak på lokale kræfter, skete der navnlig i 1950'erne og 1960'erne en forskydning i retning af oftere at indkalde »landsnavne« som foredragsholdere og oplæsere. Takket være et samarbejde mellem regionens elevforeninger var det teknisk og økonomisk muligt at indbyde forfattere som Jørgen Gustava Brandt, Jess Ørnsbo, Ulla Ryum, Peter Ronild, politikere som Aksel Larsen og Bodil Koch, musikere som Niels Viggo Bentzon, Roger Henriksen og Erik Moseholm, og toneangivende folk fra erhvervslivet og højskoler som P. G. Lindhardt, Niels Højlund og Asbjørn Mandøe. Mindre krævende for medlemmerne var den form for samvær, der benævntes »hyggeaften«, og som bestod i oplæsning af tekster, der formodedes – evt. sammen med stearinlys og thevand – at fremkalde den ønskede afslappende virkning. Dansklærere var naturligvis specielt i søgelyset ved løsningen af en sådan opgave. Med mellemrum dukkede navne som Carsten Engsnap, P. G. Lange, Henning Jessen og Frede Jensen op på foreningens plakater. Også kombinationen af oplæsning ved Sv. Åge Petersen og musikalsk underholdning ved Erik Merrild var et markant træk i billedet af »ÆB«. Hvor meget det uforpligtende samvær betød for eleverne, skal ikke forsøges gjort op; at det var værdifuldt for lærerne, kan bekræftes.

Men dette er fortid, som ÆB er det for Folmer Johansen, formand i 1956, nu sognepræst i Stege-Nyord. Hans beretning lyder således:

Brudstykke af en landsbypræsts dagbog

— — — »omsider er jeg da indløben i min sidste vinterhavn! Ca. 25 år er jeg omtumlet på verdens vilde hav, for at ende, hvor jeg begyndte. Hvad har jeg udrettet? Hvad har jeg vundet!«.

Omtrent sådan lyder et afsnit i Blichers »En landsbydegns dagbog«. Og omtrent sådan oplevede jeg det, da jeg ved 25-års studenterjubilæet 17.6.83 blev opfordret til at melde mig selv som tidligere ÆB-formand, valgt i foråret 1956 – og standhaftig i 2 perioder: Nu er du den ældre generation, der bliver bedt om at skue tilbage og huske den glørværdige fortid.

Fortæl – fortæl, de unge har meget at lære ved at lytte til fortidens røst!

ÆB er fortid. Jeg syner

Jeg er vendt tilbage ligesom min far var det. skal jeg vende tilbage ti fungerer den jo i bedste i min tid, op til sit udgan gen og oplevelsen som hoser!«.

– Vi søgte i den tids b udøvende kunstnere, d for os. I en »dagligstue kunsten også. I dag kan gøre at formå en Jørgen sen til at bruge rejsetid

Jeg ved ikke, hvordan er man – også af sparel ÆB, som er beskrevet a læsning af egne digte i s te/blufærdige til – og vi ÆB-festerne, hvor vi l kulørte pærer, organis lysteligt til tonerne af lo vor egen kreds. Kunne Og de af os, der ikke kt og tog slæbet med at a kontakten til rektor (d møder og fester i god r atter i 90'erne

– det har man såd'n på Tiderne skifter, men n

Artiklens forfatter rejse på »navnene«? Hertil n fald i »E. B.«s regie, til fellestime, andre arran og faldende interesse fo

ÆB er fortid. Jeg synes selv, jeg lever i nutiden!

Jeg er vendt tilbage til mit udgangspunkt og er endt som præst, ligesom min far var det. Og det er levende nok at være præst! Men nu skal jeg vende tilbage til Æ Bindstouw, der er fortid for mig. Og så fungerer den jo i bedste velgående, kan jeg forstå – og lever måske, som i min tid, op til sit udgangspunkt i Blichers livsforståelse med fortællingen og oplevelsen som det fællesskabsstiftende. Også uden »æ bind' hoser!«.

– Vi søgte i den tids bestyrelser at arrangere aftener med digtere eller udøvende kunstnere, der kunne præsentere noget af deres repertoire for os. I en »dagligstue-atmosfære« med mulighed for at snakke om kunsten også. I dag kan jeg nok ikke rigtig forstå, at det kunne lade sig gøre at formå en Jørgen Gustava Brandt og en Børge Roger Henriksen til at bruge rejsetid og mødetid på en flok gymnasiaster.

Jeg ved ikke, hvordan det er i dag med jagten på »navnene«? Måske er man – også af sparehensyn – vendt tilbage til den samværsform i ÆB, som er beskrevet af Tage Skou-Hansen i »De nøgne Træer«: med læsning af egne digte i stearinlysenes skær? Det var vi nok for generete/blufærdige til – og vi havde de andre muligheder. – Men så havde vi ÆB-festerne, hvor vi brugte timer på at udskifte normalpærer med kulørte pærer, organisere bar, pynte op etc. etc. Og så gik dansen lysteligt til tonerne af lokale jazz-orkestre, hvor musikerne ofte var fra vor egen kreds. Kunne vi ikke digte, så kunne vi spille!

Og de af os, der ikke kunne nogen af delene, gik i bestyrelsen for ÆB og tog slæbet med at arrangere diverse programmer! Og sørgede for kontakten til rektor (dengang C. L. Christensen) – og for at slutte møder og fester i god ro og orden til de fastsatte tider! Såd'n bli'r det atter i 90'erne

– det har man såd'n på fornems'erne!

Tiderne skifter, men noget står dog fast: ÆB!

Folmer E. Johansen

Artiklens forfatter rejser et par spørgsmål: 1) hvordan er det med jagten på »navnene«? Hertil må beklageligvis svares: den er indstillet, i hvert fald i »E. B.«s regie, tildels vel som følge af øgede medietilbud, skolens fællestime, andre arrangementer, elevernes udstrakte erhvervsarbejde og faldende interesse for »det levende ord«. Blufærdigheden ved oplæs-

ning af egne digte – som Folmer Johansen nævner – er ikke blevet mindre. Sindets løftelse skabes fra 70erne først og fremmest gennem musikken, og specielt i den hårde rytmiske form. Problemet for den til enhver tid siddende bestyrelse er, hvorvidt man skal sætte Burning Red, Ivanhoe, Loofer Gang el. Alex Campbell på programmet.

Efter den megen til-
et indlæg, der rette
følgende:

ÆB (1969)

Nok er jeg blevet be-
måske virke overra-
Men det vil jeg gøre
bedst.

I, der går i gym
forskellig baggrund
vanskeliggør en ele-
men, skal være de
samfund, af den san-
jeres sind. I skal vær-
at tage vigtige beslut-
sker. Livet har vi k-
værne om livet vil s-
det sammen – at lug-
hver dag tæller lige
liv. Den er ikke b-
alvor. Derfor må sk-
og gammelt, arnes
fordomsfri vejledning
fundet. Alle menne-
sig spor til gavn for
man skal passe på i
f.eks. de voksne, e-

Hvis man ser på,
sin skoletid, er det
dagen delt op i fag i
aldrig med til at væ-
samme sted, læse o-
ling . . .

Hvad ved menn
samfund?

Og hvorfor skal
Hvad er konsek-

Efter den megen tilbageskuen kan det måske være forfriskende at læse et indlæg, der retter blikket fremad. Det gør Jytte Martinussen i det følgende:

ÆB (1969-1971). Visioner

Nok er jeg blevet bedt om at fortælle lidt om fortiden, og derfor kan det måske virke overraskende, at jeg her vil udbrede mig om fremtiden. Men det vil jeg gøre af den simple grund, at jeg mener, det tjener os alle bedst.

I, der går i gymnasiet nu, er godt på vej i livet. I kommer med forskellig baggrund og er på vej mod forskellige mål. Dette i sig selv vanskeliggør en elevforenings arbejde. Det, der bør knytte jer sammen, skal være det faktum, at I alle er medlemmer af det samme samfund, af den samme verden, – og denne verdens fremtid bør optage jeres sind. I skal være på de ledende poster i morgen, I skal være med til at tage vigtige beslutninger, som får konsekvenser for andre mennesker. Livet har vi kun i ental, og vi må værne om det – alvorligt. At værne om livet vil sige, at gøre os de største anstrengelser for at forme det sammen – at luge ud og lade gro. Livet varer fra fødsel til død – og hver dag tæller lige meget. Skolen er en fuldgyldig del af menneskers liv. Den er ikke bare et opholdssted, inden voksenlivet starter for alvor. Derfor må skolen være brændpunkt for brydninger mellem nyt og gammelt, arnested for diskussioner og visioner, en kyndig og fordomsfri vejledning i elevernes livtag med tilværelsen, med samfundet. Alle mennesker, fra fødsel til død, har brug for aktivt at sætte sig spor til gavn for en sammenhæng, der rækker ud over én selv. Og man skal passe på med at tro, at dette kun gælder nogle mennesker, f.eks. de voksne, eller de »kloge«.

Hvis man ser på, hvad et menneske når at opleve og udrette i løbet af sin skoletid, er det ikke meget. Altid i skole på samme tid af døgnet, dagen delt op i fag med hver sin lærer, lærere og bøger kilde til viden, aldrig med til at vælge og planlægge noget fra grunden, sidde på det samme sted, læse og blive hørt, ikke læse og blive hørt, morgensamling . . .

Hvad ved mennesket når det kommer til stykket om natur og samfund?

Og hvorfor skal skolens krav opfyldes?

Hvad er konsekvensen, når de ikke bliver det?

Intet svar – ingen konsekvens.

Skolen er overfladisk i sin omgang med mennesker og liv. Livet er uden for skolen og efter skolen. I skolen foretager man sig ingen handlinger af betydning – og derfor foregår der ingen mærkbar opdragelse af hinanden. Det kan nemlig kun foregå inden for et samarbejde om noget betydningsfuldt, hvor det at opføre sig som en dårlig kammerat bliver en hindring for arbejdet.

Skolen er 9 - 10 - 12 - 13 år eller mere af livet. Hvis skolen ikke vil livet, hvis lærerne og eleverne sammen ikke vil livet – er der kun fordomme og moral tilbage. Og det kan den ikke overleve på. Skolen er ikke nogen institution – skolen skal være et kraftcenter i stadig udvikling, hvorfra mennesker i mange år kan hente viden og færdigheder, skabe visioner, lave ting om, samarbejde, lære alle slags mennesker at kende, lære at være gode kammerater.

Det er sådan mennesker helst vil leve, i en skarp vekselvirkning mellem kærlighed og krav. Det er sådan et liv, vi har brug for at leve for at kunne være med til at støbe fremtidens samfund i en bedre ske.

I, der nu står med ansvaret for ÆB, har uden tvivl de samme problemer, som vi havde for 12 år siden – det er kun ved festerne der kommer folk – og de kommer kun, hvis der er spiritus. Til alle de kulturelle arrangementer kommer der ingen af betydning. Det er fordi livets alvor ikke er gået op for jer. I, der vil livet, må rotte jer sammen – i begyndelsen er I få, men det, der er livskraft i, vil vokse, og I bliver flere. Det »frie valg« eksisterer ikke – enten erkender man sit ansvar og deltager i at forme fremtiden sammen – eller man sygner hen som en stupid individualist.

Det er måske hårde ord – ja, men det er kun i erkendelse af dette livet begynder. Det er kun gennem en grundig og alvorlig diskussion af dette I kan forme et grundlag, der er værdigt for mennesker at være sammen på. Og det er kun gennem arbejdet med at gennemføre det, at livet, fornøjelserne, erfaringerne, kammeratskabet osv. vokser frem. ÆB kan blive et godt forum for starten på denne debat.

Livet og fremtiden er jeres – ta' det.

Jytte Martinussen

De sidste år

*Om de sidste års so
af den siddende be.*

*Først omtales opr
sesform med en be
generalforsamlingen
blev styret af Stenf
»2 musikfolk indhe
bestyrelsen har valg
undtagen til rektor,
fået tildelt to speciel
indkøb af øl og vand
regnskabet (det gør
hed), men ordner, i*

*Denne ordning b
kontoret modtog er
3 år. Det havde ikk
drejede sig om en lu
gen på 12.000 kr. k
med toldkontoret ly
rere at få eftergivet*

*Men dermed er
medførte således et
ikke kan bære.*

*Vi har derfor tæn
til velgørende formå
gå til den yderlighec
skal betale deres for*

*På trods af alle v
fester. Karnevallet er
at se, hvilken fantasi
gælder. Så at sige all
besørges musikken d
mener, at diskoteker*

Sæsonens absolut

De sidste år

Om de sidste års sorger og glæder fortælles i et bidrag fra medlemmer af den siddende bestyrelse.

Først omtales oprindelsen til foreningens navn, derefter dens ledelsesform med en beklagelse over medlemmernes ringe engagement på generalforsamlingerne – der iøvrigt på forskellig vis i en lang årrække blev styret af Stenfeldt Mathiasen – og derefter fortsættes:

»2 musikfolk indhenter oplysninger om og bestiller de grupper, som bestyrelsen har valgt. 3 PR-folk sørger for al kontakt til omverdenen undtagen til rektor, idet denne er en så vigtig del af systemet, at han har fået tildelt to specielle »kurerer«. To andre personer er beskæftiget med indkøb af øl og vand. Vi har 2 kasserere, der dog ikke tager sig af selve regnskabet (det gør fru Jacobsen fra kontoret med en engels tålmodighed), men ordner, hvad der iøvrigt har med penge at gøre.

Denne ordning blev påkrævet, da »E.B.« i skoleåret 81/82 fra toldkontoret modtog en stor regning, som omfattede moms for de sidste 3 år. Det havde ikke før været aktuelt at betale denne afgift, da det drejede sig om en lukket forening med begrænset omsætning. Regningen på 12.000 kr. kom som et chok, men efter en del parlamentæren med toldkontoret lykkedes det de daværende meget veltalende kasserere at få eftergivet gælden.

Men dermed er dette problem ikke løst. 2 fester i foråret 1983 medførte således et krav på 3.100 kr., hvilket foreningens økonomi ikke kan bære.

Vi har derfor tænkt os løsninger i retning af at skænke evt. overskud til velgørende formål, at begrænse udgifterne til kontrollører eller at gå til den yderlighed at forlange, at medlemmerne af bestyrelsen selv skal betale deres fortæring!

På trods af alle vanskeligheder har »E.B.« dog også i år afholdt fester. Karnevallet er efterhånden blevet en tradition. Det er fantastisk at se, hvilken fantasi der *kan* udfoldes på Herning Gymnasium, når det gælder. Så at sige alle kommer udklædt. Lækkert! Som en undtagelse besørger musikken denne aften af en lokal discjockey, da »E.B.« ellers mener, at diskoteker kører hjemme i den tynde ende af kulturen!

Sæsonens absolutte højdepunkt er studenterballet. I år kunne vi

byde på ingen ringere end Kasper Windings band. Som sædvanlig var salen propfyldt, og knap var musikerne gået på scenen, før stemningen nærmest løftede taget. Vekselpenge blev en mangelvare, og øllerne var ved at slippe op. Sådan er en »E.B.«-fest, når den er bedst. Bagsiden af medaljen er, at den hårdt belastede bestyrelse først kan forlade slagmarken ved 4-tiden efter endt oprydning. Hidtil er det dog lykkedes at få energiske folk til at lægge et stykke arbejde i »E.B.« til glæde for deres kammerater.

Lene Damgaard, Hanne Refshammer,
3. 8, 1983-1984

Som man vil se, tror eleverne på, at deres forening fortsat kan spille den betydningsfulde rolle at give sine medlemmer lejlighed til at mødes under festlige former, der ganske vist hvad det lydlige volumen angår kan skræmme udenforstående, der har deres musikalske rod i valsens og tangoens tidsalder, men som hensætter 80'ers ungdommen i den tilstand, der i en annoncetekst for »Flashdance« beskrives således: »Du går ind, musikken begynder – du kan mærke den! Kroppen svinger, noget falder i hak – du er væk! Fornemmelsen kan ikke beskrives, den skal føles«.

Formerne for, hvordan man som elev morer sig, bygger sig eller oplever sammen med jævnaldrende, skifter således i et samspil med det, der sker i det omgivende samfund, men behovet for afslappet samvær er nok af så fundamental natur, at vi vil opleve nye spændende, måske provokerende »actions« eller happenings, når næste jubilæum oprinder.

Frede Jensen

Fortegnelse kunstgave

- 1928 Gunnar Jespersen
Ejnar Kampman
Hilda Nielsen
Otto Skjærbæk
U. Uhrskov
- 1931 Edith Nyboe Andersen
Ester Dahl
Niels Dahl
Maren Gørtz (f.
Erling Kristianse
Johs. Rørbæk M
Edvard Hjelm P.
- 1932 Else Hansen (f. S
Aksel Grønbæk
- 1933 Johanne Ahrend
Ellen Bjørnstad
Aksel Christense
Vagn Nedergaard
Grethe Kähler (f
Jette Thrige Lau
- 1934 Anders Nyvig
- 1936 M. Johs. Assels
Grethe Brockstedt
R. Bækgaard
Siv E. Sørensen
- 1937 Aage Andersen
Johs. Sander Pedersen
Orla Pedersen
- 1938 J. Theiss Errboe
H. K. Jørgensen
Hans Åby Nykj
Ove Pedersen
- 1939 Else Svennevig
- 1940 Erik Krogstrup
- 1941 Hans Buus
Kamma Buus (f.

Fortegnelse over bidragydere til en kunstgave til Herning Gymnasium

- 1928 Gunnar Jespersen
Ejnar Kampmann
Hilda Nielsen
Otto Skjærbæk
U. Uhrskov
- 1931 Edith Nyboe Andersen (f. Raben)
Ester Dahl
Niels Dahl
Maren Gørtz (f. Sahlholdt)
Erling Kristiansen
Johs. Rørbæk Madsen
Edvard Hjelm Poulsen
- 1932 Else Hansen (f. Sandager)
Aksel Grønbæk Laugesen
- 1933 Johanne Ahrendt (f. Thøgersen)
Ellen Bjørnstad (f. Jespersen)
Aksel Christensen
Vagn Nedergaard Jørgensen
Grethe Kähler (f. Jørgensen)
Jette Thrige Laursen
- 1934 Anders Nyvig
- 1936 M. Johs. Assels
Grethe Brockstedt-Christensen
R. Bækgaard
Sigv. E. Sørensen
- 1937 Aage Andersen
Johs. Sander Pedersen
Orla Pedersen
- 1938 J. Theiss Errboe
H. K. Jørgensen
Hans Åby Nykjær
Ove Pedersen
- 1939 Else Svennevig Klange
- 1940 Erik Krogstrup
- 1941 Hans Buus
Kamma Buus (f. Nistrup)
- 1942 Arne Boll
Erik Fynne
Grethe Krogstrup (f. Elkjær)
Hakon Mandøe
A. Chr. Knudsen
- 1943 Birgit Hartvig Nielsen (f. Andresen)
- 1944 Kristian Kjær
Erik Sommer
Erna Sommer (f. Hansen)
- 1945 Bente V. Brockstedt Christensen
Kamma Christensen
Ole Dejgaard
Erik Himmelstrup
Mogens Jespersen
Eva Mosegaard (f. Kofoed)
Tora Rygaard
Else Sandager (f. Boll)
Kirsten Rieck Schmidt
- 1947 Poul Franch
Niels Hagelskjær
Bent Smidt Hansen
Inge Lynge (f. Overgaard)
Frede Lind Jacobsen
Bent Nielsen
- 1948 Bodil Arevad
Per Boll
Jytte Lind Jacobsen
Bent Juul Møller
Svend Herreborg Thomsen
- 1949 Elisabeth Bundesen (f. Mouridsen)
N. K. Knudsen
Elith Juul Møller
Bent Sivebæk
Gudrun Sørensen
Niels Birk Sørensen
- 1950 Vivian Harding Asfeldt

- 1951 Jytte Clausen (f. Olesen)
Lauritz N. Iversen
Rita Jukes (f. Wolff)
Arne Krøjgaard
Knud Erik Vingtoft
- 1952 Jes Grunnet-Jepsen
Knud R. Knudsen
Svend Nygaard
N. P. Olesen
- 1953 Jens Smedegaard Andersen
Lisbeth Smedegaard Andersen (f. Eland)
Steen Danø
Vera Hammervig (f. Jeppesen)
- 1955 Kaja Bundgaard
- 1956 Torben Sandager
- 1957 Erik Bahn
Jens Bundgaard
Ole Degn
Torben Elming
Benny Jensen
Karen Jepsen
Kurt H. Juul
Bjarne Maul
Bente Overgaard (f. Petersen)
Britta Sandager (f. Engelsen)
- 1958 Birte Kjær (f. Schwoon)
Eva Sørensen
- 1961 Jørgen Bysted
Jane Hvelplund
Niels K. Kristensen
O. Lenler-Eriksen
Anders Møller
- 1962 Anna Bahl (f. Arnsfelt)
Birthe V. Kold
Helle Møllerup
Per Mumm
Kaj Vestergaard Poulsen
Poul Erik Poulsen
- 1963 Kirsten Damgaard
Kirsten Kampmann
Bjarne Moesgaard Madsen
Ib Walther Møller
Grethe Schou
Ole Vinther
- 1964 Peter Bennedsen
Arne Engelsen
Martin Horsted
Birthe Knudsen
Birgit Meldgaard-Wiemand
- 1965 Elisabeth Sommer
- 1966 Benthe Bach (f. Jensen)
Keld Roat Pedersen
Gitte Søholm (f. Petersen)
- 1967 Per Bang Jeppesen
Kirsten Skytte (f. Toudal)
- 1968 Anne Grete Kampmann
Inge Krog-Hansen
- 1969 Ruby Krarup
- 1970 Lene Sølvsten
- 1971 Else Rose Hjortbak
Jesper Langsted
Holger Toxvig Madsen
Gert Hjerming Pedersen
- 1972 Asta Karlsson (f. Vigand Larsen)
- 1974 Charlotte Ascanius Mikkelsen
- 1976 Lise Kirkeby
Lone Kjær (f. Jakobsen)
Elsebeth Sandager
- 1977 Lars Bundesen
- 1981 Jens Bundesen
- 1982 Erik Bundesen
- Herning Seminarium
Tidligere lærere:
Hans G. Boisen
Ilse Hansen
Ida Elise Jensen
Gunver Madsen
J. Villadsen Madsen
Kirsten Marcussen
Erik Merrild
A. Tonnesen
- Nuværende lærere*